

ἩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὀγδοός

Συνδρομὴ ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι πρ. 10, ἐντὶ Ἀλλοδαπῆ πρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοντικαὶ ἐπὶ
1 Γενναίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ εἰς ἑξῆσι—Γενεῖον τῆς Διορθώσεως: Ὅθις Σταδίου, 6.

7 Ὀκτωβρίου 1879

Σφραγὶς τοῦ
Δικαστηρίου τῶν Εἰρηγοδικῶν τῆς Θεσπίας,
ἐν ἔτει 1829.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

Ἡ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ, βραβευθεῖσα παρὰ
τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας].

Συνεχία: (81 σελ. 609.

Δ'

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Μαυρικίου, ἡ Μαγδαληνὴ ὑπῆρξεν ἡ μόνη χαρὰ τοῦ Βαλτραθέου παιδρύνουσα διὰ τῆς ὁσημέραι ἀξάνουσας χάριτος αὐτῆς τὴν οἰκίαν, ἣν δὲν ἐνεψύχου πλέον ἢ παρουσία τοῦ νεανίου, ὡς νέα δὲ Ἀντιγόνη περιποιημένη καὶ θωπεύουσα τὸν γέροντα θεῖον τῆς καὶ ἐπιλήσιμων ἑαυτῆς, μετατρέπουσα εἰς εὐθυμίαν τὴν φυσικὴν αὐτῆς σοβαρότητα καὶ μελαγχολίαν, ὅπως τὸν διασκεδάσῃ. Ἐσυνόδευεν αὐτὸν εἰς ὅλας τοὺς ἐκδρομὰς, ἐκάθητο πλησίον του ὅταν εἰργάζετο ἐν τῷ ἐργοστασίῳ του, ἀνεγίνωσκε μεγαλοφώνως τὰς ἐφημερίδας, οὐδέποτε δ' ἀπέκαμεν ἀκούουσα τὰς περὶ μεταναστῶν διηγήσεις οὐδὲ θαυμάζουσα τὰ ἔργα τῆς γλυπτικῆς, δι' ὧν ὁ ἀκάματος καλλιτέχνης ἐπλήρου πᾶσαν γωνίαν τοῦ μεγάρου του. Συγχρόνως δὲ ἦτο ἡ ἀγαπητὴ καὶ ἀληθῶς ἀξιολόγητος θυγάτηρ τῆς μαρκασίας, ἣτις ἐδίδασκεν αὐτὴν τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἐτέρπετο ἀναπτύσσουσα ἐν αὐτῇ τὰ λαμπρὰ τῆς φύσεως δῶρα. Οὕτω, μεταξύ τῶν δύο γερόντων, ἡ κόρη ἀπέκτα ἀξάνομένη νέα πλεονεκτήματα καὶ νέας ἀρετάς, τρία δὲ ἔτη μετὰ τὴν ἀφίξιν αὐτῆς, ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε γίνεαι πλάσμα ὠραῖον καὶ ἀγαθὸν εἰ καὶ δὲν εἶχε τὴν ἐντολῆ ἐκείνην καλλονῆν,

ἣν κέκτηνται συνήθως αἱ ἠρωτῆδες αἱ ἐξερχόμεναι τῆς κεφαλῆς τῶν ποιητῶν καὶ τῶν μυθιτοριογράφων. Οὕτε μικρὰ οὐσα οὕτε ὑψηλὰ τὸ ἀνάστημα, δὲν εἶχε σῶμα εὐλύγιστον ὡς ὁ κάλαμος, κριτῆς δὲ τις ἴσως, ἐνθερμος θιασώτης τῆς πλαστικῆς τέχνης, ἤθελεν εὑρεῖ οὐχὶ ἀνεπίληπτον ὅλως τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου τῆς. Ἡ κόμη τῆς δὲν ἦτο οὔτε μελανὴ ὡς ὁ ἔβενος οὔτε χρυσῆ ὡς οἱ στάχυς καὶ τὸ μὲν δέρμα τῆς εἶχεν ἀληθῶς τὴν λευκότητα τῆς καμυλίας, ἣν οὔτε ὁ ἥλιος οὔτε ὁ ἀήρ δύναται ν' ἀμαυρώσῃ, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δὲν ἦσαν εἰς ἄκρον γλαυκοὶ οὐδὲ ζωηροί. Οἱ ὀδόντες ἦσαν κανονικοὶ καὶ λευκοὶ ὡς μαργαρίται, ἀλλὰ τὸ στόμα κατὰ τι μεγάλον καὶ τὰ χεῖλη παχέα· τέλος, αἱ βλεφαρίδες δὲν ἐπιπτον ὡς κροσσοὶ ἐπὶ τῆς παρεΐας, ἡ δὲ γραμμὴ τῆς ῥινὸς μακρόθεν μόνον ἀνεμίμνησκε τὴν εὐθύτομον ῥίνα τῶν εὐγενῶν φυλῶν. Ὅπωςδὴποτε ἡ μορφή τῆς καὶ τὸ σῶμα οὕτως ἔχοντα, ἀπετέλουν γλυκὺ σύνολον, ἐν ᾧ αἱ μικραὶ αὐταὶ ἀτέλειαι ἑναρμονίως συνδυαζόμεναι, ἐφαίνοντο τρόπον τινὰ ἀυξάνουσαι τὰ θέληπτρα καὶ τὴν χάριν τῆς κόρης. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀγαπῶ τὰς τοιαύτας καλλονὰς τὰς συμπαθητικὰς μᾶλλον ἢ τελείας αἱ ὅποιαί θέλγουσι τὴν καρδίαν πρὶν ἢ θέλῃωσι τοὺς ὀφθαλμούς, αἵτινες οὐδὲν ἔχουσαι ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ καταπληκτικόν, ἀποκαλύπτουσι ἀδιακόπως εἰς τοὺς ἀντιλαμβάνομένους αὐτῶν, ἀπροσδόκητόν τινα χάριν καὶ νέον γόητρον. Ἡ Μαγδαληνὴ ἐφρόντιζε περὶ τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ ἐπετῆρει τὴν τάξιν, ἀπεδείκνυε δὲ ἐν ταῖς ἀσχολίαις ταύταις πρώτον φρόνησιν καὶ σύνεσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν, ἀλλὰ τὰ προτερήματα ταῦτα δὲν ἀπέκλειον τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων οὐδὲ τὸ ποιητικόν τῶν αἰσθημάτων καὶ τινα ῥωμαντικὴν δι' ἧς εἶχε προικίσει αὐτὴν ἡ μήτηρ τῆς, ἡ Γερμανία καὶ ὁ Θεός. Ἐνὶ λόγῳ, ἦτο κόρη χαριεστάτη ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος καὶ τῆς ὑγείας, φύσις πλουσία καὶ καλῶς ἀνεπτυγμένη, διασπείρουσα δὲ περὶ αὐτὴν ἄνευ θορύβου τὴν κίνησιν, τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν ζωὴν. Εὐκόλως δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὴν θέσιν τῆς Μαγδαληνῆς μετὰ τῆς μαρκασίας καὶ τοῦ ἵπποτου· ἦτο τὸ μεῖδιμα τοῦ γέρατος τῶν, ἀκτὶς φωτίζουσα τὰς τελευταίας αὐτῶν ἡμέρας.

Αἱ τρεῖς αὐταὶ ὑπάρξεις ἐφύσον ἡσύχως καὶ

βραδέως οὐδὲν δὲ προσιώνιζεν ὅτι τὰ διαυγῆ αὐτῶν ὕδατα ἠδύναντο νὰ θολωθῶσι καὶ ὁμοῦ ἦτο πεπρωμένον νὰ συμβῆ τὸ τοιοῦτον.

Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Μαυρικίου ἦσαν κατ' ἀρχὰς πλήρεις ποιητικῆς χάριτος, δροσεραὶ καὶ εὐώδεις ὡς ἀνθή ἐκκαπέντα ἐν τῇ δρόσῳ τῆς πρωίας. Οὕτω γράφει τις συνήθως ἐν τῇ εὐδαίμονι ἐκείνῃ ἡλικίᾳ τῇ τόσον ταχέως φεῦ! ἀφιπταμένη. Ἐτυχέ ποτε κατὰ τὴν ὥχραν ἐκείνην ὥραν, καθ' ἣν ἡ ζωὴ σου κλίνει ἤδη πρὸς τὴν δύσιν, νὰ εὐρῆς ἐντὸς παλαιοῦ συρταρίου ἐπιστολάς τινας τῆς νεότητός σου; Ἀναγινώσκων δὲ αὐτάς εἶδες διερχομένους μεταξύ τῶν δακρῶν σου τοὺς νεανικούς σου χρόνους; Ἐτυχε δέ, ἐξετάζων μετὰ πικρίας τὴν παρούσαν τῆς καρδίας σου κατάστασιν, νὰ ἐρωτήσης ἐάν ἄρα γε ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς τῆς σήμερον σχεδὸν ἐξηντλημένης, ἐξήλθον οἱ θησαυροὶ ἐκεῖνοι τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τῆς πίστεως, τῆς χάριτος, τῆς ἀρετῆς, τοῦ ἔρωτος; Τοιαύτας ἐπιστολάς ἔγραφον ὁ εἰκοσαετής Μαυρίκιος.

Αἱ ἡμέραι τοῦ ταχυδρομείου ἦσαν λοιπὸν ἡμέραι χαρᾶς ἐν Βαλτραβέρ. Ὡς ἐβλεπεν ἐρχόμενον μακρόθεν τὸν ἀγροτικὸν διανομέα, ἡ Μαγδαληνὴ ἔτρεχεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ καὶ ἐπανήρχετο θριαμβεύουσα εἰς τὴν ἔπαυλιν. Συνήθως ἀνεγίνωσκεν αὐτῇ μεγαλοφώνως τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἐξαδέλφου τῆς, ὅσκις δὲ ἀπάντα τὸ ὄνομά τῆς, ὅπερ δὲν συνέβαινε πάντοτε, ἡ καρδία τῆς ἐταράσσετο καὶ ἐλαφρὸν ἐρύθημα ἐκάλυπτε τὴν λευκὴν αὐτῆς μορφήν. Ὅταν πάλιν δὲν ἐγίνετο λόγος περὶ τῆς μικρᾶς ἐξαδέλφης, δὲν ἐφαίνετο ἐκπλησομένη οὐδὲ λυπομένη, ἀλλ' ἦτο πλέον τοῦ συνήθους σκεπτικῆ καὶ σιωπηλῆ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας.

Αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ τοῦ Μαυρικίου, συνετάρασσον τὸν ἀγαθὸν ἱππότην, ὅστις μεταξύ τῶν περιπαθῶν τῆς νεότητος ὄρω,ν, διέβλεπε τὴν ἀνάπτυξιν φρονήματος γενναίου καὶ εὐφυίας οὐ τῆς τυχοῦσης. Ἄφ' ἐτέρου γέροντες τινες φίλοι, οὓς εἶχεν ἐν Παρισίῳ, ἔγραφον συγγαίροντες αὐτῷ καὶ ὑπερεπαίνοντες τὸν υἱόν. Τὰ πάντα λοιπὸν ἔβαινον κατ' εὐχὴν, ἐγίνετο δὲ ἤδη λόγος περὶ τῆς εὐφροσύνης τῆς ἐπανόδου ἡμέρας.

Ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ἔτους, αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Μαυρικίου ἐγίνοντο ὁσημέραι σπανιότεραι καὶ συντομώτεραι, πρὸς δέ, καὶ ἦττον φιλόφρονες καὶ τρυφεραὶ. Ἀόριστοι καὶ βεβιασμένοι τὴν ἐκφρασιν, προέδιδον προδήλως μεγίστην ταραχὴν τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς ψυχῆς. Οἱ ἡμέτεροι φίλοι κατ' ἀρχὰς μὲν ἐλυπήθησαν σιωπηλῶς ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἠσθάνθησαν ἀνησυχίαν σπουδαίαν καὶ παρεπονθήσαν. Εἰς τὰς ἐπεικαὶς δ' αὐτῶν ἐπιπλήξεις, ὁ Μαυρίκιος ἀπάντησε δι' ὑπεκφυγῶν. Ὁ χρόνος ὁ ὀρισθεὶς διὰ τὴν ἐν Παρισίῳ διαμονὴν του, εἶχε παρέλθει πρὸ πολλοῦ, ἀλλ' ὁ Μαυρίκιος οὐδόλως ἐφαίνετο διατε-

θειμένος ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Γερμανίαν ἢ εἰς Ἴταλίαν, ὡς εἶχεν ἀποφασισθῆ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν εἰς τὰς προτροπὰς τοῦ ἱππότη, ἔπειτα δὲ στένοχωρηθεὶς ἀπεκρίθη διὰ γλώσσης αὐθάδους ὑποδεικνύων ὅτι ἀνυπομότως ἔφερε τὸν πατρικὸν ζυγόν. Οἱ γέροντες φίλοι γράφοντες τῶρα ἐξέφραζον τὴν θλίψιν αὐτῶν μὴ βλέποντες τὸν Μαυρίκιον ὡς ἄλλοτε. Τέλος μύδροι τινὲς ἐκρηγνύμενοι ἐκ διαλειμμάτων ἐν εἶδει συναλλαγματικῶν ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς οἴκου, κατέπληξαν αὐτόν.

Ταῦτα πάντα δὲν εἶχον συμβῆ ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος ἢ καὶ ἐνὸς μηνός, ἀλλ' ὁμοῦ πρὶν ἢ παρέλθωσιν ἐντελῶς τὰ τρία ἔτη, τὰ πράγματα εἶχον περιέλθει εἰς ὃ λέγομεν σημείον. Ἐάν δὲ χάρις εἰς τὰ προσήματα τὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον πιθανά, δι' ὧν ὁ Μαυρίκιος προσεπάθει νὰ καλύψῃ τὰς παρεκτροπὰς του, ὁ κύριος Βαλτραβέρ ἠδύνετο ν' ἀμφιβάλλῃ εἰσέτι περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ υἱοῦ του, οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ὧν βροίθουσιν αἱ ἐπαρχίαι, δὲν ἤθελον λείπει νὰ ἐξαγάγῃ αὐτόν τῆς πλάνης. Ἐν εὐγενῆς καὶ γενναίως, εὐπροσήγορος εἰς πάντας, φιλόφρων, εὐλικρινὴς καὶ τίμιος, ὁ ἱππότης εἶχε φυσικῶς πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν τῇ χώρᾳ, οὐχὶ μεταξύ τῶν χωρικῶν, οἵτινες τὸν ἐλάτρευον, ἀλλ' ἐν τῇ πηλίσον πόλει λ. χ. ἐνθα δικηγοροῖσιν οἱ τινὲς καὶ ἄλλοι κρυφαῖοι τῶν φιλελευθέρων δῆθεν ἰδεῶν, λύμη τῶν ἐπαρχιῶν, ἠγανάκτου βλέποντες ὅτι ἠδυνήθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ κτήματά του καὶ νὰ γείνη ἀγαπητὸς τοῖς πασι. Ἄπασα ἡ πόλις ἐγίνωσκε πρὸ πολλοῦ τὰ κατὰ τὸν ἐν Παρισίῳ βίον τοῦ νέου Βαλτραβέρ, καθότι αἱ ἐπαρχίαι, ὡς καλαὶ μητέρες, δὲν ἐγκαταλείπουν τοὺς ἀπόντας αὐτῶν υἱούς, ἀκολουθοῦσιν αὐτοὺς διὰ βλέμματος φθονεροῦ καὶ πολυπράγμονος καὶ ἐπιπίπτουσι μὲν κατὰ τῶν ἀποπλανημένων, ἐκδικοῦνται δὲ τοὺς ὑψομένους. Ἐν γένει, ἐάν θέλῃς νὰ παλιπύσης τοὺς ἀνθρώπους μεταξύ τῶν ὁποίων ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη, ἔλθῃ ἔχων ὑψηλὴν τὴν κεφαλὴν, ἀφοῦ ἀποκτήσῃ διὰ τῆς εὐθείας ὁδοῦ δόξαν, τιμὰς, πλοῦτον, ἐάν ἀπεναντίας ἐπιθυμῆς νὰ χαροποιήσῃς αὐτοὺς ἀποπλανήθητι. Ὡστε οἱ ἐνάρτεροι συμπολιταὶ σου νὰ δυνηθῶσι νὰ κλαύσωσιν ἐπὶ τῇ καταστροφῇ σου. Ὅταν βλέπῃς τοὺς συμπολίτας σου κλαίοντας, ἔσο βέβαιος ὅτι ἐνδομύχως γελῶσιν.

Ἰπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην, ὁ Μαυρίκιος εἶχε γείνει ἐντὸς μικροῦ ἀντικείμενον δημοσίῳ σκανδάλῳ καὶ ἐνδομύχῳ εὐφροσύνης. Τὸ μῖσος κρυπτόμενον ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς εὐσπλαγγίας, ἀπέτεινε πρὸς τὸν ἱππότην μηνύματα φιλάνθρωπα καὶ ὑποκριτικὰ συλλυπητήρια, συμπληροῦν τὸ ἔργον του δι' ἀνωνύμων ἐπιστολῶν.

Ἡ μαρκησία κατέπιπε τὰ δάκρυά τῆς, ὁ δὲ ἱππότης κατετήκετο ὀφθαλμοφανῶς. Ἡ χαρὰ πρὸ πολλοῦ ἐξέλιπεν ἐκ τοῦ οἴκου τῶν δύο γε-

ρόντων. Ἡ Μαγδαληνὴ ἴστατο μεταξύ αὐτῶν ὡς παρήγορος ἀγγελὸς ὑπερασπίζουσα τὸν Μαυρίκιον καὶ ὁμιλοῦσα περὶ τῆς προσεχοῦς ἐπανόδου τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, ἣν οὐδ' αὐτὴ ἐπίστευε πλέον, συχνάκις δ' ἐκρύπτετο ἵνα κλαύσῃ. Ὅτι δ' ὁ ἱππότης εἶχε καίριως πληρωθῆ, ἦτο φανερόν, καθότι κατ' ἀρχὰς μὲν παρημέλησεν, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ ἐντελῶς ἐγκατέλιπε τὴν γλυπτικὴν. Οὐδὲν εὐηρέσκει πλέον αὐτῷ, μόνη δὲ ἡ Μαγδαληνὴ κατῴρθου νὰ φέρῃ ὥχρον ἐπὶ τῶν χειλέων του μειδίαμα. Ἐλεγεν αὐτῇ ἐνίοτε: «Τέκνον, πρέπει νὰ φροντίσω πρὶν ἀποθάνω νὰ ἐξασφαλίσω τὸ μέλλον σου, καθότι ὡς βλέπω ὁ Μαυρίκιος οὐδόλως θέλει μεριμνήσει περὶ σοῦ μετὰ τὸν θάνατόν μου.—Ἐσο ἡσυχος πάτερ, ἀπάντα ἡ Μαγδαληνὴ, μὴ φροντίζε. Ἐγὼ τὴν ἀγάπην σου μόνον θέλω, ἀφοῦ ἀποθάνῃς οὐδενὸς θὰ ἔχω πλέον ἀνάγκην. Εἶμαι ἤδη εἰς θέσιν νὰ φροντίσω περὶ ἑμαυτῆς. Χάριτι θεῖα, ἔχω θάρρος, ὅπως δὲ εἰργάσθητε σὺ καὶ ἡ μαρκησία ἐν Γερμανίᾳ, θὰ ἐργασθῶ καὶ ἐγὼ ἐν Γαλλίᾳ». Ὁ γέρον ἐμειδίᾳ σείων ἡσύχως τὴν κεφαλὴν. Ἡμέραν δὲ τινα ἡ νεανὶς ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ κρυφὰ πρὸς τὸν ἐξαδέλφον τῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἐρασμίαν αὐτῆς ἐπιστολήν, ὁ Μαυρίκιος δὲν ἀπάντησεν. Ὁ ἱππότης δὲν ἔγραφε πλέον, μόλις δ' ἐπέτρεπε νὰ γίνεταὶ ἐνώπιόν του λόγος περὶ τοῦ υἱοῦ του. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁμοῦ ὁσημέραι κατεβάλλετο καὶ ἠσθάνετο προσεγγίζον τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἀπεφάσισε νὰ ἐκπέμψῃ πρὸς τὸν νεανίαν τελευταίαν φωνὴν ἀγάπης καὶ ἀπελπισίας.

Ἡ ἀπάντησις ἐβράδυνεν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καθότι ὁ Μαυρίκιος μακρὰν ὦν τῶν Παρισίων καὶ περιοδεύων ἄγνωστον ποῦ καὶ μετὰ τίνας, κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του μόνον ἔλαβε τὰς τελευταίας τοῦ πατρὸς του παραινέσεις. Χάριτι θεῖα, τοῦ νεανίου τὸ φρόνημα ἐβελτιοῦτο, ὡς ἐμαρτύρει ἡ ἐπιστολή του. Ἐν αὐτῇ, ἐβλεπέ τις τὴν ἀπελπισίαν ψυχῆς πεπτωκυίας, ἣτις προσπαθεῖ ν' ἀνορθωθῆ. Ἠσπάζετο τὰ γόνατα τοῦ γέροντος πατρὸς του, ἔβρεχε διὰ τῶν δακρῶν του τὰς χεῖρας τῆς μαρκησίας καὶ ἐνεθυμείτο ἐν τῇ μετάνοιᾳ του καὶ αὐτὴν τὴν Μαγδαληνὴν. Ὀλίγας μόνον ἐβδομάδας ἐξῆτει ὅπως διαρρήξῃ τοὺς δεσμεύοντας αὐτὸν ἀνοσίους δεσμούς, ἐντὸς δὲ τῶν ἐβδομάδων ἀνεχώρει, ἀπεχαιρέτιζε διὰ παντός τὸν ἀποπλανήσαντα αὐτὸν κόσμον, θαλασσόπικτος δ' εἰσῆρχετο ἐσκαί εἰς τὸν λιμένα. Θὰ ἴδω πάλιν τὸν πατρικὸν μου οἶκον, θὰ ἐπανεέλθω εἰς τὴν γλυκειὰν κοιτίδα τῶν παιδικῶν μου χρόνων! θὰ ἀσπασθῶ τοὺς φίλους τῆς νεότητός μου! καὶ σὲ ἀγαπητῆ μου ἐξαδέλφη, ἣτις βεβαίως ἐγίνες ἤδη μεγάλη καὶ ὡραία! Ἡ φαντασία του ἀναπτέρωθεῖσα ὑπὸ τῶν ζωρῶν τούτων εἰκόνων, ἐγεινεν ἐπὶ στιγμὴν εὐχαρὶς καὶ δροσερὰ ὡς ἐν τῇ πρώτῃ νεότητι. Δυστυχῶς, ὅτε ἡ ἐπιστολή αὐτὴ ἔφρασεν εἰς τὴν ἔπαυλιν,

ὁ ἱππότης πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων δὲν ὑπῆρχε πλέον. Εἶχεν ἐκπνεύσει τὴν προτεραιὰν καθήμενος πλησίον τοῦ παραθύρου του, μεταξύ τῆς μαρκησίας καὶ τῆς Μαγδαληνῆς.

Τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας, ἀφοῦ τὸ χῶμα ἐκάλυψε τὰ λείψανα τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου, ὃν ἡ τύχη εἶχε γεννήσει εὐγενῆ, ἡ δ' ἐργασία καὶ ἡ πενία ἀνέδειξαν ἄνδρα, ἡ μαρκησία ἔλαβε παρ' ἑαυτῆ τὴν ἐκ δευτέρου ἀπορφανισθεῖσαν Μαγδαληνὴν.

— Τέκνον μου, εἶπεν αὐτῇ, ἡ ἀποστολή σου δὲν ἐξεπληρώθη ἐντελῶς, ἔχεις ἀκόμη νὰ κλείσης τοὺς ὀφθαλμούς μου. Κόρη μου, προσέθηκεν, ἀφοῦ ἐν σοὶ εὐρον τὴν ἀσθανοῦσαν θυγατέρα μου, εἶναι δίκαιον νὰ γείνω μήτηρ σου.

Ἐκτοτε ἡ Μαγδαληνὴ ἐζῆσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς μαρκησίας. Μίαν ἐβδομάδα πρὶν ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἱππότης εἶχεν ἐγγειοῖσι αὐτῇ ἀπόσπασμα ἐλογράφου διαθήκης, δι' οὗ ἐκληροδοτεῖ εἰς τὴν ἀνεψιάν του ἀγροκῆπιον ἀξίας ὀγδοήκοντα μέγχι ἐκατὸν χιλιάδων φράγκων, ἐν τῇ διαθήκῃ δὲ ταύτῃ διέλαμπεν ἡ ἀκρα τοῦ κληροδοτοῦτος ἀθροφροσύνη. Ὅτε δὲ ἡ μαρκησία, ὅπως καθησυχάσῃ τὴν Μαγδαληνὴν περὶ τοῦ μέλλοντός τῆς τῇ ἔδωκε τὸ τεκμήριον τοῦτο τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς, ἡ νεανὶς ἐξ εὐγνωμοσύνης κινουμένη ἐφίλησε τὴν διαθήκην καὶ τὴν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς, ἔπειτα δὲ στίξασα αὐτήν, ἐκρυψεν εὐλαβῶς τὰ τεμάχια ἐν τῷ κόλπῳ τῆς.

— Τί ἔκαμες κόρη μου! ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία ἐκστατικῆ κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ πράγματι καταγοητευθεῖσα.

— Σὺ ἐρωτᾷς εὐγενῆς καρδία; ἀπάντησε μειδιῶσα ἡ Μαγδαληνὴ. Οὐδὲν γνωρίζω τῶν κατὰ τὸν βίον τοῦ Μαυρικίου, ἀλλ' ἐνωῶ ὅτι ἔχει ἀνάγκην πολλῶν χρημάτων κακῶς δ' ἤθελον ἀναγνωρίσει τὰς εὐεργεσίας τοῦ πατρὸς, στεροῦσα τὸν υἱὸν μέρους τῆς περιουσίας του. Ἐστὲ βεβαία ὅτι καλῶς ἐπραξα καὶ ὅτι καὶ εἰς ἡθέλητε πράξει οὔτω.

Ἀλλὰ τέκνον μου δὲν ἔχεις τίποτε, δὲν σὲ συμβουλεύω νὰ ἐπαναπαύεσαι ἐπὶ τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ Μαυρικίου. Ἀφοῦ ἀποθάνω—καὶ πολὺν καιρὸν δὲν ἔχω νὰ ζήσω—τί θὰ γείνης;

— Ὅ, τι γίνεταί τις ὅταν ἔχει θάρρος καὶ θέλησιν. Μήπως δὲν εἶμαι χάρις εἰς τὰ μαθήματά σας, ὅσον πλουσία ἦσθε καὶ εἰς ὅταν ἤλυθετε εἰς Νυρεμβέργην; Ἐλπίζω ὅτι ὁ θεός, ὁστις σὰς ἐβοήθησε τότε δὲν θὰ μ' ἐγκαταλείψῃ, θὰ κατορθώσω νὰ ζήσω ὡς ἐξήσετε καὶ εἰς.

— Εἶσαι γενναία, ἀγαθὴ καὶ ὡραία, εἶπεν ἡ μαρκησία λαμβάνουσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν τῆς Μαγδαληνῆς καὶ καταφιλοῦσα αὐτήν.

Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περιέμενον τὸν Μαυρίκιον, ὃν ὁ θάνατος τοῦ πατρὸς του, εἶχε καταπλήξει ὡς κεραυνός. Ἐβδομάδες καὶ μῆνες παρήλθον, ἀλλ' ὁ Μαυρίκιος δὲν ἐφάνη. Μετ' ὁ-

λίγον δ' ἔγεινε γνωστόν ὅτι εἶχε στείλει πληροξούσιον, ὅστις ἠσχολεῖτο περὶ τὴν τακτοποίησιν τῆς κληρονομίας του. Εἶχε γράψει κατ' ἀρχὰς πρὸς τὴν ἐξαδέλφην του ἐπιστολὴν οὐχὶ ὑπὲρ τὸ δέον φιλόφρονα, ἀλλ' ὅμως κοσμίαν, ἐν ἣ προσέφερεν αὐτῇ ἀνευ ἐνθουσιασμοῦ οὐδὲ πάλιν μετὰ δυσαρεσκείας μέρος τῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς του, αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἀγροκήπιον οὗτινος εἶχε γενναίως παραιτηθῆ ἡ Μαγδαληνὴ, ὥστε ὁ Μαυρίκιος ἐν ἀγνοίᾳ προσέφερε τῇ ἐξαδέλφῃ του ὅ, τι αὐτὴ πράγματι τῷ ἐδώρει. Ἡ νεάνις ἀπήντησε ἀπλῶς ὅτι ζῶσα μετὰ τῆς κυρίας de Fresnes οὐδενὸς ἀπολύτως εἶχεν ἀνάγκην, ὁ δὲ νεανίας δὲν ἐπέμεινε. Ποῦ ἦσαν ὅμως αἱ καλαὶ αὐτοῦ προθέσεις; Τὸ σέβας καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς συνειδήσεώς του τὸν ἐκόλυον ἴσως τοῦ νὰ πλησιάσῃ τὸν τάφον ὃν αὐτὸς εἶχε προῶρως ἀνοίξει. Ἡ τοιαύτη ἐπιφύλαξις ἦτο φυσικὴ, οὐδεμίαν δ' ὑπῆρχεν ἀμφισβόλια ὅτι ἤθελεν ἔλθει βραδύτερον εἰς Βαλτραβέρ ἵνα ἐξιλεωθῆ.

Ἐνῶ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς κυρίας de Fresnes ἐτρέφετο ἀφελῶς ἡ τελευταία αὐτῆ ἐλπίς, αἱ ὑποθήκαι ἐπιπτον ὡς χάλαζα ἐπὶ τοῦ Βαλτραβέρ, ἐν δὲ μάλιστα ἔτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἱππότητος διεδόθη ὅτι τὸ κτῆμα καὶ τὸ μέγαρον αὐτοῦ ἐξετίθετο εἰς δημοπρασίαν. Ἡ μαρκησία καὶ ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἐπίστευσαν εἰς τὴν εἰδησιν ταύτην, ἀπεκάλεσαν δ' αὐτὴν συκοφαντίαν. Ἄλλ' ἡμέραν τινὰ ὅμως, συμπεριπατοῦσαι ἐν τῷ δάσει, καὶ συνδιαλεγόμεναι περὶ τοῦ ἀπόντος Μαυρικίου, ὃν ἡγάπων ἔτι περιπαθῶς καίτοι καταρώμεναι αὐτόν, εἶδον διὰ τῶν κιγκλίδων τοῦ κήπου πλῆθος ὑπηρετῶν καὶ χωρικῶν συνομιλούντων ἐπὶ τῆς κλίμακος ὡς ἐν ἀπελπισίᾳ. Ἐκ προαισθημάτων κινούμεναι ἅμα δὲ καὶ περιεργίας, προῦχώρησαν ἀμφότεραι πρὸς τὸ μέγαρον, ἐνθα ἄλλως συχναίως μετέβαινον.

«Ἄχ κυρία μαρκησία! ἄχ κυρία Μαγδαληνή! ἀνέκραξαν πάντες ὁμοῦ, τί ἐπάθαμεν! τί κακὸν μᾶς ἦρε!

— Τί τρέχει παιδιὰ μου; τί ἔχετε; ἠρώτησεν ἡ κυρία de Fresnes.

— Κυττάξετε κυρία. Τί νὰ λέγῃ ἄρα γε ὁ κύριος ἱππότης, ὁ καλὸς μας κύριος εἰς τὸν οὐρανόν;

Ἐδειξαν δὲ περιφροβὸι τὴν θύραν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ μεγάρου, ἀπερ ἐθεβήλουν μεγαλόσχημοι ἀγγελίαι τῆς γεννησομένης δημοπρασίας.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, δάκρυα δὲ σιωπηλὰ ἐβρέυσαν ἐπὶ τῶν παρειῶν της. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν εἶχεν ἐννοήσει τὰ περὶ τῶν παρεκτροπῶν καὶ τῆς ἀσωτείας τοῦ Μαυρικίου, ἐνδομύχως δ' ἠθῶου πάντοτε αὐτόν. Τώρα ὅμως ἡ εὐγενὴς αὐτῆς καρδία τῇ ἔλεγεν ὅτι ὁ νέος ἀπόλετο, ἡ δὲ μαρκησία ἠρρυθρία ἐν τῇ ἀγανακτήσει της.

— Μὴ σὰς μέλη, παιδιὰ μου, εἶπεν, ἐνόσω

ζῶ τὸ κτῆμα καὶ τὸ μέγαρον τοῦτο δὲν θὰ παραδοθῶσιν εἰς τοὺς λύκους, αὐτὴν τὴν χαρὰν δὲν θὰ τὴν λάβουν οἱ ἀνόητοι καὶ οἱ φθονεροί. Ἐννοιά σας! θὰ μείνετε σεῖς μὲν οἱ χωρικοὶ εἰς τὰς οἰκίας σας, σεῖς δὲ οἱ ὑπηρεταὶ εἰς τὴν ἐπαυλιν. Ἡ παραμικρὰ μεταβολὴ δὲν θὰ γείνη. Ἐχετε τὸν λόγον μου, πηγαίνετε καὶ παρηγορήσατε τὰς γυναῖκας σας καὶ τὰ παιδιὰ σας.

Ταῦτα λέγουσα ἀνευ ἀναβολῆς ἐκάλεσε τὸν συμβολαιογράφον καὶ τῷ παρήγγειλε νὰ ἀγοράσῃ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς τὸ κτῆμα τοῦ Βαλτραβέρ ἐν τῇ δημοπρασίᾳ. Ὡστε μετ' οὐ πολὺ ἡ μαρκησία ἔγεινε κυρία αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲν μετέβαλεν ἐν τῷ βίῳ της, ἐξηκολούθει δὲ ζῶσα ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαύλει ἐνθα εἶχεν ἀποθάνει ἡ θυγάτηρ της, ἤθελε δὲ ν' ἀποθάνῃ καὶ αὐτὴ.

Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον πραξικόπημα τῆς ἀξιεράστου μαρκησίας. Πρὸ πολλοῦ ἠσθάνετο ὅτι ἐκάλει αὐτὴν ἡρέμα μὲν, ἀλλ' ἀκατασχέτως, ἡ ἀνυπόμονος ψυχὴ τοῦ γέροντος συντρόφου της.

— Τί τὸ θέλεις; ἔλεγεν ἐνίοτε πρὸς τὴν Μαγδαληνὴν, ποτὲ δὲν εἶχομεν ἀποχωρισθῆ, στοιχηματίζω δὲ ὅτι ὁ καλὸς μου ἱππότης πλήττει τρομερὰ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνευ ἐμοῦ. Δὲν ἔκαμα καλὰ νὰ τὸν ἀφήσω νὰ περιμένῃ τόσον καιρὸν. Ἐν μόνον πρᾶγμα μὲ στενοχωρεῖ, δὲν ἤξεύρω τί θὰ τοῦ εἰπῶ ὅταν μ' ἐρωτήσῃ τί κάμνει ὁ υἱός του.

Τὴν προτεραίαν τοῦ θανάτου της ἡ κυρία de Fresnes ἀφυπνήσασα ἐστράφη πρὸς τὴν Μαγδαληνὴν, ἣτις ἐκάθητο παρὰ τὴν κλίνην της καὶ τῇ εἶπε:—Ὁὰ σὲ διηγηθῶ ὄνειρον περιέργον, τὸ ὅποιον εἶδον. Ἐβλεπα τὸν Μαυρίκιον ἐντὸς βαράθρου, ἀποτρόπαιοι ὄψεις εἶπον εἰς τοὺς πόδας του συρίζοντες, αὐτὸς δὲ ἐξηντλείτο προσπαθῶν νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ φῶς. ἤθελε νὰ τρέξῃ εἰς βοήθειάν του, ἀλλ' οἱ πόδες μου ἦσαν προσκλωμένοι εἰς τὴν γῆν, ἔτεινα δὲ χεῖρας ἀνισχύρους, ὅτε αἴφνης σὲ εἶδον ἐρχομένην μακρόθεν ἡρεμὸν καὶ γαληνιαίαν. Φθάσασα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ βαράθρου, ἔλυσε τὴν λευκὴν ταινίαν τὴν περιτυλίσσοσαν τὸν λαιμόν σου καὶ ῥίψασα αὐτὴν πρὸς τὸν Μαυρίκιον, ἀνέστυρες αὐτόν ἀνευ κόπου ἐκ τοῦ βαράθρου· μοι ἐφάνη δὲ τότε λαμπρὸς τὴν ὄψιν καὶ ὡσεὶ μεταβαλὼν μορφήν. Ἰδοὺ τὸ ὄνειρόν μου, πῶς σοὶ φαίνεται;

Ἦγά ἀκτίς ἐφάνη ἐπὶ τῶν χειλέων της Μαγδαληνῆς, ἣτις ἔμεινε σκεπτικὴ καὶ οὐδὲν ἀπήντησεν.

Ἡ μαρκησία ἀπέθανε τὴν ἐπαύριον ἢ μᾶλλον ἐσβέσθη ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς νέας Γερμανίδος.

— Κόρη μου, εἶπεν εὐθύμως ὀλίγας ὥρας πρὶν ἡ ἐκπνεύση, δὲν σ' ἐλησμόνησα ἐν τῇ διαθήκῃ μου. Ἐπειδὴ σοὶ ἀρέσκει ἡ μικρογραφία, σοὶ ἀφίνω τὰ χρώματά μου καὶ τοὺς χρωστῆράς μου. Προσπάθησον νὰ εὕρῃς σύζυγον τῇ βοηθείᾳ αὐτῶν.

Καὶ ὄντως, ὅτε ἀνεγνώσθη ἡ διαθήκη, ἡ Μαγδαληνὴ εἶδεν ὅτι ἡ κυρία de Fresnes δὲν εἶχε ψευσθῆ, πλὴν, εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο κληροδοτήμα ἢ μαρκησία εἶχε προσθέσει τὴν οἰκίαν καὶ τὰς γαίας τοῦ Βαλτραβέρ, ἀφίνουσα οὐχ ἦττον ἰκανὸν μέρος τῆς περιουσίας της εἰς τοὺς φυσικοὺς αὐτῆς κληρονόμους, αἵτινες ἄλλως οὐδεμίαν εἶχον ἀνάγκην αὐτῆς.

Οὕτως ἡ Μαγδαληνὴ εἰσῆλθεν ὡς κυρία εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην ἐν ἣ εἶχε προσέλθει πρὸ πάντε ἐτῶν ἔχουσα ὑπὸ μάλης τὸ μικρὸν αὐτῆς δέμα.

Ε'

Οὐδόλως ἐπαρθείσα ἐκ τῆς νέας αὐτῆς θέσεως, ἡ Μαγδαληνὴ εἰσῆλθεν εὐλαβῶς εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον, τοῦ ὁποῦ πάντες οἱ ὑπηρεταὶ τὴν ὑπεδέχθησαν ὡς βασιλίτισσαν. Ἐξῆσε δ' ἐν αὐτῷ ὡς κατὰ τὸ παρελθόν σεμνῶς καὶ ἀνευ ἐπιδείξεως, μόνον μέλημα ἔχουσα τὴν φροντίδα τῶν περὶ αὐτὴν, διὰ τῶν εὐεργεσιῶν της δ' ἐκδηλοῦσα τὴν ἐξουσίαν της. Ἄλλως, οὐδεὶς ἤθελε πιστεύσει ὅτι ἠῤῥησεν ἡ περιουσία της, ἤθελε δὲ μᾶλλον νομίσαι ὅτι ἐβλεπε τὴν ὄρφανὴν κόρην, οἴαν εἶχεν υἱοθετήσῃ αὐτὴν ὁ θεὸς της.

Ἐξ ἀρχῆς ἐκήρυξεν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ μεταβάλλῃ κατ' οὐδὲν τὴν οἰκονομίαν τῆς οἰκίας καὶ ὅτι ἐπεθύμει νὰ μείνωσι σεβασταὶ αἱ ἔξεις τοῦ ἱππότητος ὡς εἰ μὴ εἶχεν ἀποθάνει καὶ ἐμελλε νὰ ἐπανέλθῃ ὁσονοῦπῳ. Δι' αὐτὴν δὲν ἠθέλησεν ἄλλην κατοικίαν ἢ τὸ μικρὸν δωμάτιον, ἐν ᾧ εἶχε διέλθει τὴν πρώτην αὐτῆς νεότητα. Ὅσακις προέκειτο νὰ δώσῃ προσταγήν τινα περὶ πράγματος σπουδαίου, συνεβουλεύετο τοὺς ὑπηρετάς της, ἵνα μάθῃ τί ἤθελεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφασίσαι ὁ ἱππότης. Ὅσακις δὲ συνέβαινε νὰ δώσῃ συμβουλὴν ἢ νὰ ἐπιπλήξῃ τινα (ὅπερ σπανιώτατον) ἐπροσιμάζετο συνήθως διὰ τῆς ἐξῆς φράσεως:— Νομίζω ὅτι οὕτως ἤθελε πράξει ὁ ἱππότης ὁ ἀγαθὸς ὑμῶν κύριος. Πολλάκις ἔλεγεν ὅτι ἀριστα τιμῶμεν τὴν μνήμην τῶν ἀγαπητῶν μας, οὐδὲν πράττοντες τὸ δυνάμενον νὰ λυπηθῇ αὐτοὺς καὶ ἐξετάζοντες πρὶν ἢ τι πράξωμεν, τί ἤθελον εἶπει ἐάν ἦσαν εἰσῆτι παρόντες. Τέλος, ὅσακις ἐποιεῖτο λόγον περὶ τοῦ Μαυρικίου, τὸν ἀνέφερε μετὰ σεβασμοῦ ὡς εἰ ἐπρόκειτο περὶ νεαροῦ τινος βασιλέως οὗ διεχειρίζετο τὴν περιουσίαν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα αὐτοῦ, θεωροῦσα ἑαυτὴν οὐχὶ ὡς βασιλίτισσαν, ἀλλ' ὡς ἀντιβασιλίτισσαν.

Γενομένου γνωστοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ αἰφνιδίου πλοῦτος της, δὲν ἐβράδυναν οἱ γαμβροὶ νὰ παρουσιασθῶσι. Τὸ Βαλτραβέρ ἔγεινε Μέκκα τις ἢ Ἅγιος Τάφος, ὃν προσέβλεπον πάντες οἱ ἀγαμοὶ τῆς ἐπαρχίας ἀνδρες, ἐπὶ τινος δὲ μῆνας οἱ προσκυνηταὶ οὗτοι ἐπορεύθησαν ἀθρόοι πρὸς τὸν βωμόν, ἵνα προσκυνήσωσι. Μικροὶ κτηματῆαι καὶ εὐγενεῖσσι πτωχοί, νέοι καὶ γέροντες ἐδραμον

πανταχόθεν ὁ μὲν ἐπὶ τῆς ἀμάξης του, ὁ δὲ πεζός, ἄλλος ἐπὶ ἵππου ἰσχυροῦ.

Καίτοι σοβαρὰ καὶ σύννομος, ἡ Μαγδαληνὴ ἐκέκτητο τὴν ἀδολὸν παιδρότητα καὶ τὴν λεπτὴν εἰρωνείαν, ἣν συνεπάγεται συνήθως συνειδήσις καθαρὰ, φρόνημα εὐθὺ καὶ νοῦς ὑγιής. Εἰς τοὺς πιστοὺς ἐκείνους ἀπεκρίθη ὅτι ἦτο θέαμα κατανοητικὸν τῷ ὄντι, τὸ νὰ βλέπῃ τις ὄρφανὴν κόρην καθισταμένην αἴφνης τὸ ἀντικείμενον τοιαύτης ἀφιλοκερδοῦς λατρείας. Εἶχεν ἀκούσει ἄληθως ἐν Γερμανίᾳ, ὅτι ἡ Γαλλία εἶναι ἡ πατρὶς τῶν γενναίων καὶ εὐσεβῶν ψυχῶν, ἀλλ' οὐδέποτε ἐφαντάζετο ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ λατρεύωσιν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τοὺς δυστυχεῖς. Ἐν μόνον τὴν ἐλύπει, ὅτι εὐτυχὴς οὖσα ἐν τῇ ταπεινῇ αὐτῆς θέσει δὲν ἐπεθύμει ν' ἀνταλλάξῃ αὐτὴν ἀνθ' ἧς προσέτεινον αὐτῇ ἐξόχου τιμῆς. Οὕτως ἀπεμάκρυνεν ἄλλεπαλλήλως τοὺς εὐσεβεῖς ἐκείνους καὶ θρησκούς ἀνθρώπους.

Ἄλλως τε ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε δώσει παρομοίαν ἀπάντησιν εἰς τὰς περὶ γάμου προτάσεις τῆς μαρκησίας καὶ τοῦ ἱππότητος. Ἡ νεάνις εἶχεν ἀποφασίσαι νὰ μὴ νυμφευθῆ, ἐάν δὲ τοιαύτη ἦτο ἡ ἐπιθυμία της, τὴν ἐπιδοκιμάζω, οὐδέποτε ἐνοήσας τὴν χλεύην τὴν προσοπτομένην συνήθως εἰς τὰς κόρας τὰς γηρασκούσας ἐν ἀγαμίᾳ. Μήπως οἱ σύζυγοι εἶναι ἐμπόρευμα τοσοῦτον σπάνιον ἅμα δὲ καὶ τοσοῦτον ἀπαραίτητον, ὥστε νὰ μὴ δύνανται αἱ γυναῖκες νὰ ζήσωσιν ἀνευ αὐτῶν καὶ μήπως εἶναι δύσκολον νὰ εὐρεθῇ τοιοῦτος; Δὲν ὑπάρχει γυνὴ ὅσον καὶ ἂν ὑποταθῆ ἄσχημος καὶ πτωγὴ, μὴ ἀπαντήσασα σύζυγον ἐν τῷ βίῳ της, ἀλλ' ἔκτιμῶ ἐκείνην, ἣτις προτιμᾷ νὰ γηράσῃ ἐρημὸς μᾶλλον, ἢ νὰ συνάψῃ γάμον ἀνάμμοστον μετ' ἀνδρὸς ὅπως δήποτε κατωτέρου αὐτῆς.

Ἀπαλλαγείσα τῶν μνηστήρων της, ἡ Μαγδαληνὴ ἔζησεν ἐν ἀπομονώσει φροντίζουσα περὶ τοῦ μικροῦ αὐτῆς βασιλείου ἀγαθοεργούσα καὶ καλλιεργούσα τὰς τέχνας. Ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ θεοῦ της ἐξήγαγε βιβλία τινὰ παλαιὰ καὶ καλὰ, τὰ ὅποια ἔτι μᾶλλον ἀνέπτυξαν τὴν διάνοιαν αὐτῆς, ὥστε ἐν ἡλικίᾳ ἐνός καὶ εἰκοσιν ἔτων ἐξεπροσώπει ἐν τῇ ἱλαρᾷ αὐτῆς καλλονῇ καὶ τῇ γλυκεῖᾳ σοβαρότητι, τὴν χάριν καὶ τὴν σύνεσιν, τὴν ὀρθοφροσύνην καὶ τὴν ποίησιν, ὡς τὰ ἀνθη, τὰ ὅποια ἀπορροφῶσι τοὺς χυμοὺς τῆς γῆς διὰ τῶν ριζῶν καὶ τοῦ στελέχους, δέχονται δ' ἐνταυτῷ ἐν τῷ εὐώδει αὐτῶν κάλυκι τὴν δρόσον τοῦ οὐρανοῦ. Ἦτο δὲ προσέτι καὶ εὐσεβής, καθ' ἐκάστην Κυριακὴν προσερχομένη εἰς τὴν λειτουργίαν εἰς τὸ Neuville-les-Bois καὶ εὐχαρίστως ἐπισκεπτομένη τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο χωρίον, ὅπερ εἶχεν ἴδει αὐτὴν ἐρημὸν καὶ ἐγκαταλειμμένην, καὶ οὗτινος νῦν οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ὄρφανοὶ κηρύττον αὐτὴν ἐξερχομένη τῆς ἐκκλησίας, σπανίως ἐλθούσαι νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἶ-

κίαν τῆς ἀγαθῆς χωρικῆς, ἥτις τῆ προσήνεγκεν ἄλλοτε γάλα. Τὸν Πέτρον ὅμως οὐδέποτε κατάρθως νὰ ἡμερώσῃ· εἶτε διότι ἡ συνειδήσις του τὸν ἤλεγγεν, εἶτε διότι ἐφοβεῖτο μὴ πως ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὸ νομισμάτιον, τὸ ὁποῖον εἶχε λάβει· ἔτρεχε δὲ πάσῃ δυνάμει καὶ ἐκρύπτετο ἄμα βλέπων αὐτήν.

Ἀφοῦ δὲ τὰ πένθημα χρώματα, ἅπερ ἀφίνει συνήθως ὁ θάνατος διεσκεδάσθησαν περὶ τὴν Μαγδαληνὴν, ὁ δὲ χρόνος μετέβαλεν εἰς μειδιώσας σκιὰς τὰ φάσματα τῆς θλίψεώς της, ἡ νεανίς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐτυχεστάτη εἰ μὴ ἐθασάνιζεν αὐτὴν ἀδιάλειπτος μέριμνα. Τί ἐπραττεν ὁ Μαυρίκιος; ποῦ ἦτο; Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς του οὐδὲν περὶ αὐτοῦ εἶχεν ἀκούσει ἢ τὴν ἡμέραι ἀύξανομένην ἀσωτείαν του. Πρὶν ἢ λάβῃ κατοχὴν τοῦ Βαλτραβέρ, ἡ Μαγδαληνὴ ὑπέκρινε εἰς αἴσθημα ἀβροφροσύνης, τὸ ὁποῖον ἐνοοῦσιν αἱ εὐγενεῖς ψυχαί, ματαιῶς ὅμως θὰ προσπαθῆσιν ν' ἀντιληφθῶσιν αἱ ποταπαὶ φύσεις, εἶχε γράψει πρὸς τὸν ἐξαδέλφον της ζητοῦσα, οὕτως εἰπεῖν, συγγνώμην ἐπὶ τῇ λαχούσῃ αὐτῇ τύχῃ. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἦν ὤφειλε ν' ἀσπασθῇ εὐλαβῶς ἐὰν ἐσώζετο ἐν αὐτῷ αἴσθημα ἀρετῆς, οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν. Καὶ ὅμως τοσοῦτους ἔχουσα λόγους, ὅπως ἀποκρούσῃ αὐτὸν τῆς καρδίας της, ἡ Μαγδαληνὴ ἡμερῖμα εἰσέτι τοῦ δυστυχοῦς νέου, ὃν ἐσυλλογιζέτο καὶ ἔβλεπε κατ' ὄνειρον, οἷον εἶχεν ἴδει αὐτόν, ὅτε ἠνέωξεν αὐτῇ, τὸ πρῶτον, τὴν φιλόξενον θύραν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ἀληθῶς κοράσιον μικρὸν εἰσέτι, ἀλλὰ καθ' ἣν ἡλικίαν ἡμεῖς οἱ ἄνδρες μύλις ἀφίνομεν τὰ παιδικὰ παίγνια, τίς οἶδε τί βλαστάνει εἰς τὰς δεκαπενταετῆς καρδίας τῶν γυναικῶν!

Ὁ Θεὸς βλέπων πῶς σχηματίζεται ὁ ἀδάμας ἐντὸς τῶν σπλάγγων τῆς γῆς, καὶ πῶς ὁ μαργαρίτης γεννᾶται ἐν τῷ βυθῷ τοῦ Ὀκεανοῦ, ὁ Θεὸς μόνος εἶδε τί ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς κορασίδος συνέβη κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τοῦ Μαυρικίου συνάντησιν. Ἡ Μαγδαληνὴ πολὺν χρόνον δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὰ περὶ τῶν παρεκτροπῶν αὐτοῦ λεγόμενα, τὸν ὑπερήσπισε δὲ κατὰ πάντων καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιεικοῦς πατρὸς του καὶ τῆς ἀγαθῆς μαρκεσίας. Τέλος, ἀφοῦ εἶδε τὸν πρόωρον τοῦ ἱππότητος θάνατον καὶ τὴν διὰ δημοπρασίας πώλησιν τοῦ πατρικοῦ οἴκου, δὲν ἠδυνήθη πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὁ Μαυρίκιος ὑπῆρξεν οὐχ ἥττον ὁ κρύφιος αὐτῆς στοχασμός, ὁ μυστικός της πόθος. Τὰ αἰσθηματὰ δὲ ταῦτα, εἶχον λάβει μείζονα ἀνάπτυξιν, ἀφ' ἧς Μαγδαληνὴ ἔζει ἐν Βαλτραβέρ, ἐνθα ἔβλεπε πανταχοῦ τὰ ἴχνη τοῦ νεανίου. Ἐν τῷ δωματίῳ του οὐδὲν εἶχε μεταβληθῆ ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, διήγαγε δ' ἐν αὐτῷ ἡ Μαγδαληνὴ ὥρας ὀλοκλήρους ἄλλοτε μὲν θλιβεράς,

ἄλλοτε δὲ πλήρεις γοητείας. Ἐν τῷ κήπῳ ἐκάθητο ὑπὸ τὰ δένδρα τὰ ὑπ' αὐτοῦ φυτευθέντα. Ἐν τῇ αὐλῇ οἱ θηρευτικοὶ του κύνες ἔλειχον τὰς χεῖράς της. Παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ἔβλεπε πέραν τῶν φρακτῶν τοὺς ἵππους του βόσκοντας ἐλευθέρως ἐν τῷ χλοερῷ λιμῶνι. Τοῦ ἐστιατορίου τὰ ξύλινα κοσμήματα εἶχεν ἐργασθῆ αὐτός. Τέλος, ὑπῆρχεν ἐν Βαλτραβέρ ἀγαθὴ καὶ καλὴ κόρη οὐδέποτε καταλιπούσα τὸ μέγαρον, ἐν ᾧ εἶχε γεννηθῆ συγχρόνως σχεδὸν μετὰ τοῦ Μαυρικίου. Ἀμφότεροι ἐθήλασαν τὸ αὐτὸ γάλα, τοῦτο δὲ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας καθίστησιν εἶδος ἀδελφότητος μετὰ τῶν παιδιῶν. Ὁ ἱππότης, ὅστις τὴν ἠγάπα, εἶχε πως ἐκπαιδεύσει τὴν κόρην, αὕτη δὲ καλῶς ποιούσα, ὀλίγον ὠφελήθη ἐκ τῶν μαθημάτων του, ἀλλὰ διετήρησε τὰ προτερήματα, δι' ὧν εἶχε προικῆσαι αὐτὴν ἡ φύσις καὶ ἦτο καθαρά, δραστηρία, ζωηρά, εὐχαρῖς, ὡμίλει δὲ μετὰ παρρησίας καὶ ἠὲ φραίνε τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς υγιείας. Ἐν μόνον δ' εἶχεν ἐλαττώμα, τὴν παταγώδη ἐνίοτε ἐκδήλωσιν τῶν φύσει ἐξημεμένων αἰσθημάτων της. Πρὸς τὸν Μαυρίκιον ἔτρεφεν οὐχὶ ἀγάπην, ἀλλ' ἀληθινὴν λατρείαν, ἐθεώρει δὲ ὅτι καλῶς εἶχε πράξει κατασπαταλήσας τὴν περιουσίαν του, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὰς ὀρέξεις του, ἐν μόνον θαυμάζουσα, ὅτι ὑπῆρχον ἄνθρωποι τολμῶντες νὰ κατακρίνωσιν αὐτόν. Ἐὰν ἐπυρπόλοι ἀντὶ νὰ πωλήσῃ τὸν οἶκον τῶν πατέρων του, ἡ Ὁρσολα ἤθελεν ἀδιστάκτως ἀποφανθῆ εἰς τὸ τοιοῦτον ἦτο ἀξιοθαύμαστον. Ἐὰν δ' ἔψηνε τοὺς χωρικοὺς χάριν διασκεδάσεως, ἤθελεν εἰπεῖν τὴν τοιαύτην πράξιν τὸ πολὺ πολὺ ἀλλόκοτον. Τὴν Μαγδαληνὴν ἠγάπησεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐπίσης περιπαθῶς. Ἄμα μαθοῦσα ὅτι μικρὰ γερμανίς, ὀρφανή, ἐξαδέλφη τοῦ Μαυρικίου ἦλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἔτρεξεν, ὤρμησεν ἐπ' αὐτῆς καὶ μικροῦ δεῖν τὴν ἐπνίξεν εἰς τὰ δάκρυά της. Νοστιμιωτάτη ἦτο πρὸ πάντων ὁσάκις οἱ ὑπῆρξεν ἢ οἱ ἐργάται ἐτόλμων νὰ ἐκφράσωσιν ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ νέου ἱππότητος· τοὺς ἐβρόχιζε δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, ἔχουσα ῥωμαλέας τὰς χεῖρας, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ μάλλον θαρράλευτοι τὴν ἐφοβοῦντο. Ἡ Μαγδαληνὴ συνωμίλει εὐχαρίστως μετ' αὐτῆς περιττὸν δὲ νὰ εἴπωμεν ποῖον τὸ γόνυτρον τὸ ὤθευεν αὐτὴν εἰς τοῦτο. Ἐπειδὴ καὶ ἡ Ὁρσολα οὐδεμίαν ἐγίνωσκε μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν τοῦ ὁμιλεῖν περὶ Μαυρικίου, τὰ πράγματα συνεβιάζοντο ἄριστα. Ἡμεῖρα δὲν παρήργετο χωρὶς νὰ καλέσῃ αὐτὴν ἡ Μαγδαληνὴ, τότε δὲ καθήμεναι πλησίον παραθύρου ἢ μὲν κεντῶσα, ἢ δὲ ράπτουσα, συνδιελέγοντο περὶ τοῦ Μαυρικίου. Ἡ Ὁρσολα ἐδιηγεῖτο πρῶτον τὰ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τοῦ νεανίου, ἔλεγε δὲ πάντοτε τὰ αὐτά, ἀλλ' αὕτη μὲν δὲν ἀπέκμυεν ἀκούουσα, ἐκείνη δὲ δὲν ἀπέκαμνεν ἐ-

παναλαμβάνουσα τὰ αὐτά. Ἀναπολοῦσαι τὰς ἀναμνήσεις των, ἤρχοντο εἰς τὴν παρούσαν ὥραν. Ἡ Ὁρσολα παρίστα τὸν ἀδελφόν της ὡς ἀκηλίδωτον ἀμνὸν καὶ προσέλεγε τὴν ταχείαν αὐτοῦ ἐπάνοδον. Ἡ Μαγδαληνὴ ἔσειε τὴν κεφαλὴν. Ἐν τούτοις τὸ ἀγροκήπιον δὲν εἶχε πωληθῆ, ἀρα ὁ Μαυρίκιος δὲν εἶχεν ἀποχαιρετίσει διὰ παντὸς τὴν χώραν.

Ἄλλὰ καὶ ἡ ἐσχάτη αὕτη ἐλπὶς ἐξέλιπε. Τὸ ἀγροκήπιον ἐπωλείτο, ἐπειδὴ δὲ ἐν δυστύχημα οὐδέποτε ἔργεται μόνον, ὡς λέγει ἡ παροιμία, συμβᾶν ἀπροσδόκητον κατεπάραιξεν αἴφνης τὴν μικρὰν ἀποικίαν. Δικαστικὸς ὑπάλληλος ἀνήγειλε τῇ Μαγδαληνῇ ὅτι ἀνεψιὸς τις τῆς κυρίας de Fresnes, νομιζόμενος ὡς πρὸ ἐτῶν τεθνεώς, εἶχεν ἐπανεῖλθαι καὶ προσέβαλλε τὴν διαθήκην τῆς θείας του, ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἤρχοντο αἱ ἐχθροπραξίαι.

Μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον, ἡ Μαγδαληνὴ περιεπάτει τὴν ἐσπέραν ἐν τινὶ δενδροστοιχίᾳ τοῦ κήπου, μόνη καὶ τεθλιμμένη, ἀλλὰ δὲν ἐτάραττεν αὐτὴν ἡ περὶ τῆς περιουσίας της φροντίς, καίτοι δὲν προέβλεπε τὸ πέραν τῆς ἀρξαιμένης δίκης καὶ ἀπεστρέφετο ἐν γένει τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις. Κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθη νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἐπαύλειος ὑπερηφάνως, ἐκ σεβασμοῦ δὲ μόνον πρὸς τὴν μνήμην τῶν εὐεργετῶν της, ἀπεφάσισε νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά της. Ἐκπληρώσασα τὸ χρέος της τοῦτο, ὀλίγον ἐφρόντιζε περὶ τοῦ ἀποδοσμένου. Τί ἐνδιέφερον αὐτῇ ἡ ἔπαυλις αὕτη, εἰς ἣν ὁ Μαυρίκιος δὲν ἔμελλε νὰ ἐπανεῖλθῃ πλέον; Οὐδέποτε ἐθεώρησεν αὐτὴν ἄλλως πως ἢ ὡς κτήμα τοῦ ἐξαδέλφου της, ἐπὶ τρία δὲ ἔτη μίαν εἶχε χαρὰν, ἐν ἔτρεφε γλυκὺ ὄνειρον, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἄσωτος υἱὸς ἤθελε λάβει ἐκ νέου κατοχὴν τῶν πατρικῶν κτημάτων.

Ἄλλ' ἐκεῖνος τί ἐγίνετο ἐν τούτοις; Εἰς στροφὴν τινὰ τῆς δενδροστοιχίας ἡ Μαγδαληνὴ τὸν εἶδεν αἴφνης ἐνώπιον αὐτῆς. Αὐτὸς ἦτο ὁ Μαυρίκιος, ἀλλ' ὠχρὸς καὶ ἠλλοιωμένος καὶ ἔχων ὄψιν φάσματος. Φεῦ! φάσμα ἦτο πραγματικῶς τοῦ ἄλλοτε Μαυρικίου. Ἡ Μαγδαληνὴ ἐστατικὴ ἠθέλησε νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀλλὰ τὴν συγκίνησιν της ἀνεχαίτισεν ἡ ψυχρότης τῆς κατὰφους μορφῆς του. Παρατηρήσας ὅτι ἡ ἐσπέρα ἦτο δροσερά, προέτειναν εἰς τὴν ἐξαδέλφην του νὰ τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἐνῶ δ' ἡ Μαγδαληνὴ ἔτρεμεν ἐπὶ τοῦ βραχίονός του στηριζομένη, αὐτὸς ἐβάδιζε σπερρῶ τῷ βήματι. Ἀνέβη ἄνευ δισταγμοῦ τὴν κλίμακα, μόνον δ' ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἡ Μαγδαληνὴ τῷ εἶπεν—Ἐδῶ ἀπέθανεν ὁ πατήρ σου,—ἐφάνη συγκινοῦμενος καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.—Ἄ σὺ εἶσαι; εἶπε πρὸς τὴν Ὁρσολάν, ἥτις τὸν κατησπάζετο. Ἀφοῦ δ' ἀπηύθυνε πρὸς τὴν ἐξαδέλφην του τε-

τοιμμένας τινὰς φράσεις, εἶπεν ὅτι ἔτοιμος ὦν ν' ἀναχωρήσῃ εἰς περιοδεῖαν μακροχρόνιον, ἐξ ἧς ἤλπιδε νὰ μὴ ἐπανεῖλθῃ, ἐπεθύμησε ν' ἀποχαιρετίσῃ τὸν πατρικὸν οἶκον. Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του.

—Δυστυχισμένη! ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ ἐρηγνυμένη εἰς δάκρυα, ἐνῶ ἡ Ὁρσολα ἐφαίνετο ὡσεὶ ἀπολιθωθείσα.

Ὁ Μαυρίκιος ἐρχόμενος εἰς Βαλτραβέρ εἶχεν ἀπόφασιν νὰ διαμείνῃ ἐν αὐτῷ ὀλίγας μόνον ὥρας, νὰ ἐπιστρέψῃ δ' ἔπειτα εἰς Παρισίους ὅπως προπαρασκευασθῆ εἰς τὸ μέγα ταξείδιον, τὸ ὁποῖον ἐμελέτα. Ἐπὶ τῇ παρακλήσει τῆς ἐξαδέλφης του, συνήνεσε νὰ μείνῃ ἡμέρας τινὰς, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ ἠδυνήθη νὰ βεβαιωθῆ, ὅπόσον εἶχε διαφθαρῆ ἡ καρδία του καὶ ὁ νοῦς του, εἶδε δὲ αὐτὸν πολλάκις σκυθρωπὸν καὶ λοιδόρον, ἀλλὰ σπανίως ἀγαθὸν καὶ φιλόφρονον. Ἐφάνη ὅμως μεριμνῶν περὶ τῶν συμφερόντων τῆς ἐξαδέλφης του καὶ φυλλολογίσας, κατὰ συνείδησιν, τὴν δικογραφίαν, ἔκρινεν ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐββαίνει καλῶς καὶ ἀπεφάνετο ὅτι ἐθεώρει αὐτὴν ὡς ἡδὴ τετελεσμένην.

—Σὲ ἀφορᾷ, ἐξαδέλφε, εἶπε μειδιῶσα ἡ νέα.

—Ἐμε!

—Δὲν ἠξεύρεις ὅτι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς σου, εἶσαι κύριος τοῦ κτήματος τούτου;

—Πρὸς Θεοῦ, φιλιτάτη μου, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος ἀδιαφόρως, μὴ κάμνης ματαίας θυσίας. Νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ὅλας τὰς ἐπαύλειος τῆς Γαλλίας νὰ εἶχα, δὲν θὰ ἦμην εὐτυχής.

—Εἶσαι λοιπὸν δυστυχὴς Μαυρίκιε; ἀπεκρίθη ἡ Μαγδαληνὴ διὰ φωνῆς γλυκείας ἄμα δὲ καὶ μελαγχολικῆς.

—Ἐγὼ; εἶμαι ὁ εὐτυχέστατος τῶν ἀνθρώπων.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Μαγδαληνὴ ἔμαθεν ὅτι ὁ Μαυρίκιος ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ. Ἐκ Παρισίων δὲ ἐγραψεν ὅπως ζητήσῃ διὰ τοῦτο συγγνώμην. Μετὰ δύο μῆνας ἐγραψε καὶ πάλιν, εἶχεν ἀποπερατώσει τὰς προπαρασκευὰς του καὶ ἀνεχώρει ἐπὶ τέλους. Αἱ δύο αὐταὶ ἐπιστολαὶ καίτοι σκωπτικαὶ τὴν ἔκφρασιν, ἐμαρτύρουν τὴν κακὴν τῆς ψυχῆς του κατάστασιν, ἡ τελευταία μάλιστα ἐνέφαινε μεγίστην ἀποθάρρυνσιν καὶ στυγεράς ἐλπίδας. Ἡ πρώτη αὐτῶν κατελύπησε τὴν Μαγδαληνὴν μὲχρι θανάτου, ἡ δευτέρα δὲ τὴν κατεφόβισε.

Ἐν τούτοις, ἡ δίκη ἐξηκολούθει, πάντες δὲ οἱ εὐσεβεῖς προσκυνηταί, οἱ ὑπὸ τῆς Μαγδαληνῆς ἀποκρουσθέντες, ἔχαιρον ἡδὴ ἐπὶ τῇ τροπῇ, ἣν ἐλάμβανον αἱ ὑποθέσεις αὐτῆς, μόνον δ' αὐτὴ οὐδόλως περὶ αὐτῶν ἐφρόντιζε.

[Ἐπειτα συνέχισεν]

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΕΡ.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1837, μέχρι τοῦ 1878, ἐμαθήτευσαν ἐν αὐτῷ 8424 φοιτηταί.

ΟΙ ΒΟΡΕΙΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ

Ὁ βόρειος Ἀμερικανὸς ἔχει σύνθημα ἀντί-στροφον τοῖς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τὸ «σπεῦδε οὐχὶ βραδέως»· ἐπισπεύδει τὴν ἀποδημίαν του, ὡς ἐπισπεύδει τὴν ἀφίξίν του· πανταχοῦ ἐνατενίζει πρὸς τὴν εὐτυχιάν, ὡς ἀστέρα πολικὸν, πρὸς δὲ τείνει μετὰ τῆς αὐτῆς φυσικῆς ἀνάγκης, μεθ' ἧς ἡ μαγνητικὴ βελόνη πρὸς τὸν βορρᾶν. Ἡ ἀγάπη τῶν χρημάτων εἶναι μητρόπολις πάσης αὐτοῦ ἀρετῆς καὶ κακίας· ἐκ φύσεως ἄμα καὶ ἐξ ἀνατροφῆς ἀγαπᾷ τὰ χρήματα· οὐχὶ ὡς ὁ φυλάργυρος ἵνα τὰ καταθάψῃ, ἀλλ' ἵνα διαπρέψῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ λάβῃ ἐπικρατίην, οἷαν μόνον τὰ ἀργύρια δύνανται νὰ πορίσωσιν. Ἀγαπᾷ τὰ χρήματα, ὡς προϊόν τῆς ἐργασίας, ἧτις εἶναι δευτέρα αὐτοῦ φύσις. Κύριον αὐτοῦ στοιχεῖον ὑπολαμβάνει τὴν κοινωνίαν, ἐν ἧ περιστρέφεται ὅσον δύνανται εὐρύτερον. Τὸν υἱὸν του, ἄμα συμπληρώσαντα τὸ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος, δὲν στέλλει πλέον εἰς τὴν σχολήν, ἀλλὰ τῷ λέγει «ὁ πατήρ σου ἔκαμε τὴν τύχην του· κάμε καὶ σὺ τώρα τὴν ἰδικήν σου, διότι ἤλθεν ἡ σειρά σου· ἐμπορεῖς νὰ ἀναγιώσκῃς νὰ γράψῃς, νὰ ἀριθμῆς, νὰ ἐργάζῃσαι, ἀπελθε λοιπὸν ἐκ τῆς οἰκίας». Ὁ νέος παραγοῖν ἀπέχεται μετὰ θάρρους εἰς ζήτησιν τοῦ δέρατος. Ὡς ὑπάρχουσι λαοὶ μαχητῶν, λαοὶ ποιμένων, οὕτως ὑπάρχουσι λαοὶ κερδοσκοπῶν. Ὁ Ἀμερικανὸς, καὶ ὑπερπλουτήσας, δὲν παύεται ἐργαζόμενος, διότι ἡ ἐργασία εἶναι ὁ ἄριστος αὐτοῦ ὁ ἐπιούσιος. Τὸν βίον ὑπολαμβάνει σταδίων ἀνευ ὀρισμένου τέρατος· ἐὰν πλουτήσῃ, ποθεῖ νὰ γίνῃ πλουσιώτερος, πολλάκις δὲ ἀποβάλλει ὅλην αὐτοῦ τὴν οὐσίαν. Τὰ δολλάρια εὐκόλως κερδαίνει καὶ εὐκόλως δαπανᾷ, ἀφίνων νὰ ἐκρεύσωσιν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς ὅσα συνήθως διὰ τῆς δεξιᾶς.

Ἀμερικανὸς, τρεῖς ἢ τετράκις κερδήσας καὶ τασάκις ἀπολέσας πολλά ἑκατομμύρια, εἶναι φαινόμενον οὐχὶ σπάνιον. Οὐδέποτε ἀποπτοεῖται, οὐδ' ἀποραθμεῖ πρὸς τὰ ἐμπόδια τῆς πτωχεύσεως. Ἀπηλλαγμένος ὦν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ αἰσθηματος ψευδωνύμου φιλοτιμίας ἢ αἰδοῦς, ἀναλαμβάνει ἀδιστακτικῶς οἰανδήποτε ἂν εὐρη ἐργασίαν, κάλλιστα συνειδώς, ὅτι, εἰ καὶ ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν του, τιμᾶται οὐχ ἧσσον ἢ τὸ πρόσθεν. Ὅσον ταπεινὴ, ὅσον ὑψηλὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἢ θέσις του, οὐδέποτε καταφρονεῖται ὑπὸ τῶν πατριωτῶν του, οἵτινες τοσοῦτον ἄγουσι διὰ τιμῆς τὴν διὰ χειρῶν ἐργασίαν, ὥστε κινδυνεύει τις νὰ πιστεύσῃ, ὅτι οὐχὶ ὁ Ἡσίοδος, ἀλλ' οἱ βόρειοι Ἀμερικανοὶ πρῶτοι ἐπενόησαν τὸ ἀπόφθεγμα «ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος». Ὑπέρτερος ὦν πάσας προλήψεως ὁ Ἀμερικανὸς αἶρει ἐκ τοῦ μέσου τὰ παρεμβαλλόμενα προσκόμματα καὶ προτιμᾷ μὲν νὰ κερδήσῃ χρήματα, ἂν δυνηθῇ, τιμῶς· ἐν δὲ τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει κερδαίνει καὶ ἀτίμως, διότι ἡ μὲν

ἀξία ἐκάστου κρίνεται ἐκ τῆς ἐπιτυχίας, ἡ δὲ ἰκανότης καὶ ἡ τολμηρία ἠλεκτρίζουσι τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ. Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν τεραστίων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἀλεπαλλήλων τῆς τύχης μεταβολῶν, ἡ κουφότης, δι' ἧς συνομολογεῖται ἐν δάνειον, συνεπάγεται πλείστας χρεωκοπίας· ἀλλ' ὁ χρεωκοπήσας δὲν κατέστη διὰ τοῦτο ἄτιμος. Ἐὰν μὴ ἐξώφλησε τὰ χρέη του, ἐὰν ἐξηπάτησεν ἄλλους, δὲν ὀνειδίζεται αὐτός, ἀλλὰ καταγελῶνται καὶ περιφρονοῦνται οἱ ὑπὸ τούτου ἐξαπατηθέντες.

Ὁ βόρειος Ἀμερικανὸς δὲν εἶναι ἄσωτος, ἔχει ὅμως πλείονα ἐλαττώματα, ἢ ὅσα συνήθως ὁμολογεῖ, διότι, κατ' αὐτὸν, ἐλάττωμα, μὴ ἀποκαλυπτόμενον, δὲν εἶναι ἐλάττωμα. Δὲν ἔχει ἐρωμένης· ἀλλὰ παμπολλῶν οἰκιῶν αἱ γυναῖκες διατηροῦσιν ἵππους καὶ ἀμάξας. Ἀποστρέφεται τὴν μέθην· ἀλλ' οἱ πωληταὶ οἴνοπνευματῶν πλουτοῦσιν. Ἀποδοκιμάζει τὸ χαρτοπαίγιον· ἀλλ' οἱ ταῦτα διενεργοῦντες γίνονται ἑκατομμυριοῦχοι. Καταφρονεῖ παρασῆμων καὶ ἄλλων δειγμάτων τιμητικῶν· φορεῖ ὅμως σταυροὺς μικροῦς καὶ ἄλλα ἐγκανστα σήματα πολυτίμα· ἐρωτώμενος δὲ εἰς τί παράσημον ἀνήκουσιν αἱ ταινίαι καὶ τὰ μεταλλιά του, λέγει, ὅτι εἶναι σύμβολα τῆς λέσχης ἢ τοῦ σωματείου του ἢ τοῦ συνδέσμου τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων. Αὐτοὶ οἱ δακτύλιοι καὶ αἱ πόρπαι τοῦ λαίμοδέτου του ὁμοιάζουσι πρὸς παράσημα καὶ θαμβοῦσι τοὺς θεωμένους.

Ὁ πολυάσχολος Ἀμερικανὸς οὐδέποτε οὔτε εὐκαιρίαν ἔχει οὔτε ὄρεξιν νὰ ἡμερώσῃ τὸ ἦθος καὶ νὰ φανῇ ὀπωσοῦν ἄθροῦς τοὺς τρόπους. Καὶ βαθύπλουτος ὦν, οὐδεμίαν ποιεῖται ὀρθὴν χρῆσιν τρυφῆς· μένει δὲ ἀγροίκος καὶ ἐντὸς αἰθουσῶν κομψοτάτων. Τῶν περικαλλῶν κτιρίων καὶ τῶν πολυτελῶν ἐπαυλῶν του προτιμᾷ τὸν ρυπαρὸν καὶ ἀτελῶς φωτιζόμενον κοιτώνα, ἐν ᾧ ἐργάζεται ὡς ἀκατάπικτος καὶ ἀκόρεστος ἀργυρίων τραπέζιτης. ἔχει ἀμάξας βασιλικᾶς, καταβαίνει ὅμως εἰς τὸ γραφεῖόν του καθημέρος ἐπὶ τοῦ ὀκρίθαντος κοινῶν λεωφορείων ἐν μέσῳ χειρωνακτικῶν καὶ ἀχθοφόρων. Πρὸς τοὺς ξένους πειράται νὰ ἐπιδείξῃ ἀβροφροσύνην, ἀλλὰ φαίνεται σκαιὸς, ἀπειράκαλος καὶ ἐνίοτε ἀπότομος. Μεγαλειτέρην ἀγροικίαν καὶ σκαιότητος ἠθῶν ἐπικρατεῖ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ταῖς δυτικαῖς· ὁ ἑκατομμυριοῦχος τραπέζιτης ἐξαπλοῖ τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐνώπιον τῶν παρακαθημένων, μασᾷται καπνὸν καὶ τὸν ἀποπτύει ἐν τῇ ὀδῷ κατὰ τοῦ προσώπου τῶν διαβαινόντων, ἀπομύττειται τὰς ρίνας διὰ τῶν δακτύλων, ὠθεῖ δὲ καὶ ὠθεῖται ἀνευ γογγυσμῶν.

Καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ ἄνδρες· αἱ γυναῖκες τοῦναντίον ἐνασμενίζουσι εἰς τὰς λεπτομερείας, κοσμοῦνται μετὰ κομψότητος καὶ ζητοῦσι νὰ καταπλήξωσι διὰ τῆς ὑπερβολῆς. Ἄνθρωποι καὶ γυναῖ

παριστῶσιν ἀλλόκοτον ἀντίθεσιν γυδαίου καὶ ἐπιτετηθευμένου. Ἐν ταῖς ἵπποσιδηροδρομίαις, ἐν ταῖς λέσχαις τῶν ξενοδοχείων, ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς καταστάσεσιν καὶ ὅπου ἄλλοθι ἀπαντήσῃ κάτοπτρον ἡ γυνή, ἵσταται καὶ διορθᾷ τὴν στολήν της, ἐξετάζει ἂν τὸ κατὰ κρόταφον σχῆμα τοῦ προσώπου της φαίνεται ἀριστερόθεν ὠραιότερον ἢ δεξιόθεν, παρατηρεῖ δὲ καὶ ἂν ἄλλος τις ἀποβλέπει εἰς αὐτήν. Ἀπίστευτος εἶναι ἡ φιλοκαλία της περὶ τὴν ἐκλογὴν καὶ κατάταξιν μεγάλων καὶ μικρῶν κοσμημάτων, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ταινιῶν καὶ πορπῶν. Κτενίζει ἀλλοκότως τὴν φυσικὴν καὶ τὴν πρόσθετον κόμην, φορεῖ πῖλον ἐτι ἀλλοκοτώτερον, ἐπίσταται δὲ, παρὰ πάσας τὰς ὑπερβολικὰς ἀντιθέσεις, νὰ ἀπαρτίσῃ σύνολον κομψοτάτου καὶ πάνυ ἐπαγωγόν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκλείπει τὰ θέλγητρα ἄμα τῇ στολῇ· ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὰ ἄδυτα τῆς γυναικωνίτιδος πείθεται, ὅτι αἱ ἀμερικανίδες εἶναι ἐκ φύσεως εἰς πᾶν ἄλλο προωρισμέναι ἢ νὰ θέλγωσιν ἄνδρας διὰ καλλονῆς καὶ εὐρυθμίας μελῶν· τοσοῦτω μᾶλλον δὲ ἀναγκάζεται νὰ θαυμάσῃ τὴν ἰκανότητα τῶν ἱματιουργῶν, αἵτινες ὥσανεὶ εἶχον σπουδασὴ ἀνατομίαν, δύνανται νὰ παραστήσωσι φυσικώτατον ὅ,τι κυρίως εἶναι πλάσμα τῆς ἑαυτῶν τέχνης. Τὰ φορέματα ποιοῦσι τὸν ἄνθρωπον ἐν Εὐρώπῃ, τὰς γυναῖκας ἐν Ἀμερικῇ. Ἀξίον σημειώσεως φαίνεται, ὅτι ἐξ ἴσου κοσμοῦνται καὶ καλλωπίζονται αἱ γυναῖκες πλουσίων καὶ πενήτων. Ἐν πόλει καὶ ἐν ἀγρῶς ἡ διαφορά τοῦ σχήματος καὶ τῆς στολῆς ἀνδρῶς καὶ γυναικὸς εἶναι τηλικαύτη, ὥστε ἐκεῖνος μὲν ὑπολαμβάνεται ὑπὸ τῶν ξένων ὑπηρετίης, αὐτὴ δὲ ἡ δέσποινα του. Πανταχοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἡ γυνή εἶναι φιλάρεστος, διότι δὲν ἠγγαρεύθη ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εἰς ἐργασίαν ὡς ὁ ἄνθρωπος, ἐλάβε δὲ καιρὸν νὰ σπουδασῇ ὀπωσοῦν καὶ μορφωθῇ. Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἠσχύνετο βλέπων τὴν σύμβιον του ἐργαζομένην· γυνὴ θητεύουσα, καὶ ἐν ταῖς κώμαις τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι πρᾶγμα ἄγνωστον. Ἡ ἐκ τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας ὑπεροχὴ εἶναι τὸ κύριον αἷτιον ἧς περὶ ὁ Ἀμερικανὸς αἰσθάνεται καὶ διατρέφει βαθυτάτης πρὸς τὴν γυναῖκα εὐλαβείας, καὶ ἐφ' ἧ σερμύνεται. Καὶ ὁ ἀναιδέστατος τῶν ἀνθρώπων ὑποκύπτει εἰς τὴν ἀνεκφραστον δύναμιν, ἣν ἀσκαί ἡ ὠραία μορφή. Γυνὴ τῆς βορείου Ἀμερικῆς ἀπέχεται ἀνευ συνοδοιπόρου ἐκ Νέας Ὑόρκης εἰς Ἀγ. Φραγκίσκον· ἡ νογεί μόνη τὴν ἀμαξίαν της ἀνενόηχτος. Ὅπου ὁ Εὐρωπαῖος θὰ ἀνεύρισκε τυχοδιώκτην, ὁ Ἀμερικανὸς ἀνευρίσκει γυναῖκα σεβαστήν, ὑπὲρ ἧς, χρείας τυχοῦσης, γίνεται Δογμασιώτης. Ἡ ὑπεροχὴ θέσις τῆς γυναικὸς ἐν τῇ βορείᾳ Ἀμερικῇ εἶναι πηγὴ τῶν θεωριῶν ὑπὲρ τῆς λεγομένης ἰσοπολιτείας τοῦ γυναικείου φύλου. Ἐνταῦθα ἀληθῶς ἡ γυνὴ κέκτηται καταπληκτικὴν δραστηριότητα καὶ ἐξοχον δύναμιν διανοίας. Ἐπι-

στρέφων οἴκαδε ὁ ἄνθρωπος καταβεβλημένος ὑπὸ τῶν κόπων τῆς ἡμέρας, ἀποκοιμᾶται ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς συμβίου του· ἐξερχόμενος μετ' αὐτῆς, στηρίζεται εἰς τὸν βραχίονά της. Ἡ γυνὴ δὲν εἶναι τὸ ἀσθενὲς ὄν, τὸ ἀείποτε χρῆζον ἀνδρικής βοήθειας, ἀλλ' ἄνδρες καὶ γενναϊότητα σύσκηνος καὶ σύντροφος. Ὁρθῶς ἐκλήθη ἡ Ἀμερικὴ πατρὶς τῶν γυναικείων θρηυτῶν. Ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ αἱ γυναῖκες ἐκηρύχθησαν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν ἰσὸνομοι ταῖς ἀνδράσιν· ἔλαβον τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ κατέλαβον θέσεις δικαστῶν. Ὅ,τι θέλει ἡ γυνὴ, τὸ θέλει ὁ Θεός, τὸ θέλουσι δὲ καὶ οἱ Ἀμερικανοί. Οὐδὲν παράδοξον, ἐὰν, σὺν τῷ χρόνῳ προΐοντι, καὶ ὁ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πρόεδρος ὑποχωρήσῃ τὴν ἔδραν του εἰς γυναῖκα.

Αἱ παρθέναι τῆς βορείου Ἀμερικῆς χαίρουσι πλήρη ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐλευθερίαν. Ἐξέρχονται τῆς οἰκίας μόναι· ὀδηγοῦνται εἰς ξενοδοχεῖα καὶ εἰς θεάτρα ὑπὸ νεανίσκων· προσκαλοῦσι τούτους εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ τοὺς ὑποδέχονται μόναι ἐν τῇ αἰθούσῃ. Οἱ γονεῖς δὲν ἀντιλέγουσιν, ὡς οὐδὲν φοβούμενοι ἀπαίσιοι. Νεῶνις, ἐρωτωμένη ἐν ταῖς ἐφεσπερίαις πῶς καλεῖται ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα κύριος, ἀποκρίνεται ἀνυποστόλως «εἶναι ὁ πατήρ μου, ὁ ἀδελφός μου». Ἐν Νέας Ὁρλεάνῃ συνέστη ἀρτίως σύλλογος 25 παρθένων καὶ 40 νεανίσκων ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ νὰ καταβιδάσωσιν ἀπὸ τοῦ θρόνου τὸ «βάλσαρ», ἀντὶ δὲ τούτου ἀντικαταστάσωσι τὸν λεγόμενον χορὸν τῆς Βοστώνης. Καθ' ἐκαστὴν ἐσπέραν ὠρίζετο διὰ κλήρου ἡ οἰκία, ἐνθα τῇ ἐπαύριον ἐμελλε νὰ συνέλθῃ ὁ σύλλογος. Ὁ αὐστηρότατος κανονισμὸς ὑπερχεῖ ἑκαστον μέλος νὰ ἀποσχεδιάσῃ χορὸν. Ἐκάστη παρθένος δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα, ὅσάκις οἱ γονεῖς της ἐβλεπον εἰσβάλλοντας εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ χορεύοντας ἀγνώστους νέους καὶ νεάνιδας. Ἐρωτικαὶ συνδιαλέξεις γίνονται δημοσίᾳ καὶ ἐν τῷ φανερῷ, καθ' ὅδον, ἐν τοῖς θεάτροις, ξενοδοχείοις καὶ περιπάτοις· αἱ περιπτώσεις καὶ τὰ φιλήματα ἀνταλλάσσονται ἀνευ διασταγμοῦ· ἀλλ' ἐνταῦθα διατηροῦνται γυναικεία φρόνησις ἀγνώστος τοῖς Εὐρωπαῖοις. Ἡ παρθένος τῆς Ἀμερικῆς ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἐξέμαθεν ὅλον τοῦ βίου τὸν ἀλφάβητον, ἐνατενίζει δὲ ὀρθοῖς ὀμμασιν εἰς τὴν καθόλου ὑπαρξίν καὶ τὸ μέλλον. Γινώσκουσα τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνδρῶς, πειράται καὶ ἐπιτυγχάνει νὰ ὠφελῇτῃ ἐξ αὐτῆς ὅσον δύναται πλείοτερον· οὐχὶ μάτην ρίπτει βλέμματα καὶ φιλήματα κοῦφα. Ἐκτιμῶσα τὴν ἀξίαν τῆς ἀγνείας της, πειράται μόνον νὰ δελεᾷ καὶ εὐρη βέλβαιον μνηστῆρα. Ὅσον καὶ ἂν ὑπεραγαπᾷ νεανίσκον τινὰ, δὲν ὀνειε νὰ παρεμβάλῃ εἰς τὰς περιπαθεῖς ἐρωτικὰς φράσεις της καὶ τὴν ἐρώτησιν «πόσον ἀξίζεις», ἧτοι πηλίκην ἔχεις πρόσδοτον; Ὁ ἐραστὴς ἀποκρίνεται εὐκρινῶς καὶ ἀπερισκέπτως, ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἐρωτικὸν διάλογον· ἐν τούτοις τὸ ὄρητον συνελήθη ἐν τῇ πα-

γίδι. Ἐὰν τολμήσῃ νὰ διαρρήξῃ τὸ δίκτυον, ἢ θηρεύτρια ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τοῦ δικαστηρίου ἢ τὸ βεβόλβερ τοῦ πατρός της· ἀλλ' ἢ κωμῳδία σπανιώτατα μεταποιεῖται εἰς τραγωδίαν. Ἡ νεανίς νυμφεύεται ἀπρικοίς, διότι ὁ πατήρ οὐδέποτε πληρώνει γαμβρόν, ὅστις τὸν ἀφαιρῆ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θυγατέρα. Ἀμα νυμφευθεῖσα, δὲν ἀνακτᾶται πλήρη τὴν χειραφέτησιν καὶ ἐλευθερίαν, ἀλλὰ τούναντίον στερεῖται μεγάλῃ αὐτῆς μερίδα. Ὡς ἢ τῆς χρυσαλλίδος, οὕτω ἢ τῆς Ἀμερικανίδος ἐσχάτη μεταμόρφωσις εἶναι ἥμιστος λαμπρά. Ἀποβαίνει σύμφως ἀγαθή· ἐκτοτε δὲ ὁ βίος της ἀπαιτεῖ οὐχὶ μικρὰν αὐταπάρνησιν. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ γάμου δὲν ἔχει ἴδιον οἶκον· ὄλην τὴν ἡμέραν κατατρίβει ὁ ἀνὴρ ἐν τῷ γραφείῳ του· ἐκείνη δὲ οὐδένα οἶκον οἰκονομεῖ, ἅτε διάγουσα ἐν ξενοδοχείῳ. Ἀρπαγεῖσα ἐκ τῆς οἰκογενείας της, σπανίως μένει ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα ἐγεννήθη, ἔτι δὲ σπανιώτερον ἀποθνήσκει ἐνθα κατέτριψε τὸ πλεῖστον τοῦ βίου. Ὁ βόρειος Ἀμερικανὸς λαλεῖ περὶ τῶν πόλεων, ἐν αἷς κατόκησεν, ὡς ὁ Εὐρωπαῖος περὶ τῶν πόλεων, ἃς παρέρχεται ἀποδημῶν. Περὶ πατρώας οἰκίας οὐδεμίαν, οὐδὲ τὴν ἐλαγίστην ἔχει ἰδέαν. Πατρίδα καὶ οἶκον ὑπολαμβάνει ἐκάστοτε τὸν τόπον ὅπου ἀναπαύεται. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι τοιαύτη τις δίαιτα δὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κατ' οἶκον βίου, οἷον ποθοῦσι καὶ περιθάλπουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι· διὰ τοῦτον ἴσως τὸν λόγον ζητεῖ ἢ Ἀμερικανὸς ἀποζημιῶσιν ἀλλοθί που καὶ ζῆ οὕτως εἰπεῖν «κοσμικῶς», ἐνασμενίζουσα εἰς τὴν στολὴν, εἰς τοὺς καλλωπισμοὺς, εἰς τὸν μέγαν κόσμον καὶ εἰς τὰς παντοειδεῖς ἐπιδείξεις. Τὸ πολυδάπανον τῶν στολῶν καὶ τῶν κοσμημάτων της ἐκκενοῖ συχνότατα τὸ ταμεῖον τοῦ ἀνδρός της· ἀλλὰ καθάπερ ἀλογίστως καὶ ἀδιστακτικῶς συντελεῖ εἰς τὴν πτώχευσιν τούτου, οὕτω καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ του φαίνεται θαρραλεωτάτη, διερχομένη ἀγογγύσως πάσας τῆς πτωχείας τὰς φάσεις. Ὅτε μὲν συνεργάζεται τῷ ἀνδρὶ, ὅτε δὲ συντάσσει μυθιστορήματα, διηγήσεις, καὶ ἀποδίδει αὐτῷ ἅπαντα τὰ κέρδη της. Σπανίως ζητεῖ παρηγορίαν ἐν τῇ δυστυχίᾳ της ἐκτὸς τοῦ οἴκου.

Ἀνὴρ καὶ γυνὴ φροντίζουν ὀλίγιστον περὶ τῶν ἑαυτῶν τέκνων. Τὰ τῆς οἰκογενείας μέλη οὐδέποτε εἶναι πολυάριθμα· ὁ πληθυσμὸς θὰ ἢ λαττοῦτο ταχέως, ἐὰν μὴ ἐπῆρχοντο καθ' ἑκάστον ἔτος νέοι ἔποικοι ἐκ τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Φαίνεται, ὅτι ἡ ἰδιόρρυθμος αὐτῆ φυλὴ δὲν αὐξάνεται, οὐδὲ πληθύνεται ἀφ' ἑαυτῆς, ἀλλὰ προσδεῖται πάντοτε ξένων στοιχείων. Οἱ κατ' ἀγροὺς τὸν βίον διάγοντες εἶναι ἅπαντες ἐπῆλυδες· πολλοὶ τούτων διίσχυρίζονται, ὅτι ἐτήρησαν τὴν ἑαυτῶν ἐθνότητα· πλανῶνται ὅμως, διότι λεληθότως ἀπορροφῶνται καὶ συγχωνεύονται ἐν τῇ ἐγγυρίῳ ἀτμοσφαιρᾷ καὶ μετ' ὀλίγα

ἔτη ἀλλοιοῦνται φυσικῶς καὶ ἠθικῶς. Πᾶσα νέα γενεὰ εἶναι ἀσθενεστέρη τῆς πρόσθεν· καὶ ἐκλείπουσα ὅμως, ἀναπληροῦται διὰ νέων μεταναστάσεων. Οὐδαμοῦ ἀλλοθι ἀνταμείβεται ραδίως καὶ ἀδρῶς ἡ ἐργασία ἢ ἐν Ἀμερικῇ. Ἀνθρώπος φιλόπονος καὶ εὐτολμος ὑπάρχει ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος, ὅτι ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις δὲν ἀποθνήσκει ὑπὸ λιμοῦ, ἀλλ' ἔχει εὐκαιρίαν νὰ πλουτήσῃ. Καὶ ὁ πενέστατος εὐρίσκει καθόλου πίστιν, μόνην ἐγγύησιν προσφέρων τὴν εὐφύην του· ἐὰν ἔχη βραχίονας ἰσχυροὺς, τῇ ἐπαύριον γίνεται χειρῶναξ. Ἡ κυβερνήσις ἀνήγειρε κολοσσαῖον κτίριον «Castle Garden», ἐνθα καταλύουσι καὶ τρέφονται ἄμισθι οἱ ξένοι, ἅμα ἀφικνούμενοι. Λαμβάνουσιν ἱματισμὸν, χρήματα, ἐργαλεῖα καὶ ἀποστέλλονται ὅποι ἀν θέλωσι νὰ ἐγκαταστῶσι. Τὰ πρῶτα κτίρια ἐκάστης ἀποικίας εἶναι ἐν σχολεῖον καὶ μία ἐκκλησία, συχνότερον δὲ ἐν σχολεῖον καὶ δύο ἐκκλησίαι ἀντίπαλοι. Τὸ σχολεῖον προτιμᾶται τῆς ἐκκλησίας, διότι ἡ καθόλου ἀμάθεια ἀποφεύγεται ὡς ψώρα. Οὐδαμοῦ ἀλλοθι ὑπάρχει τοσοῦτον διαδεδομένη ἢ προκαταρκτικὴ ἐκπαίδευσις, ὅσον ἐν Ἀμερικῇ· οἱ ἐκεῖ ἀγρόται ἐπίστανται πλείονα τῶν ἐν Εὐρώπῃ πολιτῶν. Ἀλλ' ἢ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις κεῖται χαμαί, ὥστε οὐδὲν παράδοξον, ὅτι καὶ τινες πρόεδροι τῆς δημοκρατίας δὲν ἔχουσιν ἅπαντα τῆς θέσεώς των τὰ προσόντα. Αἱ ἐκκλησίαι ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις εἶναι πολυαριθμότεραι τῶν σχολείων. Ὁ Ἀμερικανὸς εἶναι φύσει φιλόθρησκος, πιστεύει δὲ ἀδιστακτικῶς εἰς δόγματα, ὧν πολλάκις καταγελᾷ ὁ Εὐρωπαῖος. Ἀποστρέφεται τὸν σκεπτικὸν καὶ τιμᾷ τὸν ἐκ πεποιθήσεως ὀπαδὸν τοῦ Μορμονισμοῦ· ἐνεκα δὲ τῆς ἀπιστεῦτου πληθῆος τῶν ἐλευθέρων ἐκκλησιῶν, ἐμπορεῖ νὰ προσέλθῃ εἰς ἡν τινα ἀν εὐρῆ συμφωνοτέραν ταῖς ἑαυτοῦ πεποιθήσεσιν. Ἀπασαὶ ἀνεξαιρέτως αἱ θρησκευτικαὶ αἱρέσεις, ἀπὸ τῶν θιασωτῶν τῆς Ἐλευθέρως Ἀγάπης μέχρι τῶν σταϊκωτάτων Πουριτανῶν, ἀσκοῦσιν ἀκωλύτως τὴν λατρείαν καὶ κηρύττουσιν ἀνενοχλήτως τὰς διδασκαλίας των. Ἡ πολιτεία δὲν ἐπεμβαίνει τὸ παράπαν, διότι πέποιθεν ὅτι αὐτὴ ἢ τῶν πολιτῶν ὀρθοπροσὸνη ἀναστᾷ ἐκθέσμονος παρεκτροπᾶς. Ἀπέναντι τῆς πληθῆος τῶν ἐκκλησιῶν οἱ ἱερεῖς φαίνονται εὐάριθμοι. Οὐτε πολιτεία, οὐτε σωματοεῖα ἐπίστανται τί ἐστὶ μονοπώλιον· πανταχοῦ ἢ ἐλευθερία ὑπάρχει πληρεστάτη. Τὸ προσωπικὸν ἐκάστου κύρος, ὅπερ ἠθέλησαν νὰ διασώσωσιν οἱ πρῶτοι ἄποικοι, ἔμεινεν ἕως τῆς σήμερον ἀναλλοίωτον.

Ἐν τῷ παλαιῷ κόσμῳ ἢ τῶν κακούργων παράδοσις γίνεται εὐκόλως, ἐν τῷ νέῳ τούναντίον μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ. Ὁ κατηγορούμενος ἐπὶ κακούργηματι δὲν φυλακίζεται ἀνεὺ τεκμηρίων ἀναμφιλέκτων· ὑπ' ὄψει λαμβάνεται οὐχὶ ὁ πρό-

σθεν οἰσοδῆποτε βίος του, ἀλλ' ἢ νῦν αὐτοῦ πράξις. Ἡ ἐλευθερία ἀπάντων καὶ ἐκάστου ἰδιαιτέρως εἶναι ἡ βᾶσις τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ὁ Ἀμερικανὸς προστατεύει αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ σπανίως προσφεύγει εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Ἡ πολιτεία δηλοποιεῖ ἀπλῶς ὅτι ἡ δεῖνα πράξις, ὁ δεῖνα τόπος εἶναι ἐπικίνδυνος· ἐὰν τις παρακούσῃ τῆς παραινέσεως, πρέπει μόνος νὰ ὑποστῇ τὰ ἐπακολουθήματα. Ὁ νόμος δὲν παρεμβάλλει προσκόμματα ἀνυπέβλητα ἀνὰ μέσον τῆς θελήσεως τοῦ πολίτου καὶ τοῦ σκοποῦ ἢν ἐπιδιώκει. Οὔτε ἡ κυβερνήσις φροντίζει περὶ τῶν πολιτῶν καθ' ἑκάστον, οὔτε οὔτοι περὶ ἐκείνης. Αἱ ἐφημερίδες γράφουσιν εἴ τι θέλουσιν· κυβερνήσις καὶ λαὸς ἔχουσιν ἐπιθεμελίδα κροκοδείλου. Ἐὰν ἀναγγελθῇ τι πλημμέλημα ἢ κακούργημα, δὲν μετέρχονται βίαν, ἀλλ' ἀσκοῦσιν ἀπλῶς δικαιοσύνην. Ὑπὸ τὸ κράτος τοιαύτης σωτηριώδους ἀρχῆς ἀναπτύσσεται θαυμασίως ἡ ἀρχιτέχνη ἐκάστου εἰσήγησις, ἢ μόνη ἀληθῶς κυβερνώσα τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἢ ἐνθαρρύνουσα λογίους καὶ καλλιτέχνους, ἢ ὑποστηρίζουσα γιγαντείους ἐπιχειρήσεις καὶ κατορθούσα πᾶν ὅ,τι ἀποδεικνύει τὸ ἔθνος ἀκμαῖον καὶ ἰσχυρόν. Ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην ὁ μὲν πολίτης εἶναι τὸ πᾶν, ἢ δὲ πολιτεία ἴση καὶ τὸ μηδέν. Αἱ κυβερνήσεις τῶν πολιτειῶν καθ' ἑκάστην καὶ ἡ κεντρικὴ ἐν Οὐάσιγκτων κυβερνήσις ὀλίγιστον φροντίζουν περὶ ἀλλήλων· πᾶσα ἐπαρχία κυβερνᾶται ἅμα μὲν δι' ἑαυτῆς, ἅμα δὲ διὰ πασῶν τῶν ἄλλων. Τὰ μὲν ἐπιτόπια συμφέροντα διευθύνει ἢ ἐγγυρίως ἀρχὴ, τὰ δὲ καθόλου ἢ κεντρικῆ, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀνεπαισθήτως, ὥστε ἐκάστη ἐπαρχία δέχεται ἢ ἀπορρίπτει νόμους κατὰ τὸ δοκοῦν. Ἡ μὲν χειραφετεῖ τὰς γυναῖκας, ἢ δὲ ἐπιτρέπει τῷ καταδίκῳ νὰ ἐκλέξῃ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου του· τρίτη τις ἐπιτρέπει τὸ διαζύγιον, ἄλλη δὲ τὴν πολυγαμίαν.

Οἱ βόρειοι Ἀμερικανοὶ ὀλίγον λαλοῦσι περὶ πολιτικῆς καὶ ἔτι ὀλιγώτερον ἀναμίγνυνται εἰς αὐτήν. Ἀληθεύει, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ὁ μὲν λαὸς θορυβεῖται, οἱ δὲ πολιτικοὶ ἀναισχύντως κιβδηλεύουσι τὴν καθολικὴν ψηφοφορίαν, ἢ ἐν ταῖς ἀγορεύσεσιν αὐτῶν ἐκθειάζουσιν ὡς τὸν τελειότατον τῶν συνταγματικῶν ὀργανισμῶν. Ὁ πολιτικὸς ἔχει φανερόν μὲν σύθημα «πάντα ὑπὲρ τοῦ λαοῦ», κρύφιον δὲ «πάντα ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐμῶν». Ἐν τούτοις ὁ πολίτης τοσοῦτον σέβεται τὰ τετελειωμένα γεγονότα, ὥστε καὶ ἀποτυγχάνων τέλος τοῦ σκοποῦ, δὲν ἐκτραχύνεται εἰς ἀποθήματα. Ἐὰν ποτε συμβῇ ἄγων, τὸ αἶμα ρεῖ ἀφθονον, διότι ὁ Ἀμερικανὸς ἐνασμενίζει εἰς ὑπερβολὰς, ἀλλ' ὁ σάλος κατευνάξεται τάχιστα. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς πολλοὶ ἐκφυροσκοποῦσιν ἐναντίον ἀλλήλων πολυκροτὰ ὄπλα, τῇ δὲ ἐπαύριον σφίγ-

γουσιν ἀλλήλων τὴν δεξιάν, ὀρθῶς φρονούντες, ὅτι ὁ σήμερον ἠττηθεὶς ἐνδέχεται μετ' οὐ πολὺ νὰ θριαμβεύσῃ. Ἐνεκεν τῆς ἀπαρμιλλοῦ δημοκρατικῆς ἰσότητος εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μείνῃ ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν τῇ ἀρχῇ. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκπροσωπεῖν τὸν λαὸν δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος, ἀλλ' ἀπάντων ἀνεὺ διακρίσεως.

Οἱ Ἀμερικανοὶ, ἀν ὀλίγον φροντίζουσι περὶ πολιτικῆς, ἔτι ὀλιγώτερον φλυαροῦσι περὶ φιλοσοφίας, ποιήσεως ἢ τέχνης. Αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι γέμουσιν ἑκατομμυριούχων καὶ μηχανικῶν, ἀμοιροῦσι δὲ καλλιτεχνῶν παντάπασιν. Ὀνόματα περιφανέστατα ἐν Εὐρώπῃ ἀγνοοῦνται ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ. Μουσικοὶ, ἀρχιτέκτονες, ἢ ἰθιοποιοὶ δὲν ἀναφύονται. Ὁ Ἀμερικανὸς ἀρκεῖται μιμούμενος τὰ ἐξ Εὐρώπης πρότυπα· μόνον κατὰ τὴν γραφικὴν τέχνην ἐπιτυγχάνει ἐν τῇ χωρογραφίᾳ. Ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ καλλιτεχνία δὲν ἔλαβεν ἐν τῇ πατρίδι του μεγάλην ἐπίδοσιν, ἐπιφέρει δὲ πρόφασιν τὸ δῆθεν νεαρόν αὐτῆς. Τὸ ἀληθές ὅμως εἶναι, ὅτι οὔτε γεννᾶται, οὔτε γίνεται τεχνίτης. Σμυνόμεναι, ὅτι εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν πεπολιτισμένος ἄνθρωπος τῆς ὑψηλοῦς ἢ καύχσις του αὐτῆ ἔχει ὀρθῶς, ἐὰν ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ πολιτισμοῦ νοηθῇ ἢ ἰκανότης, δι' ἣς ὑποτάσσει ἑαυτῷ τὰς τῆς φύσεως δυνάμεις καὶ παράγει μηχανικὰ ἀποτελέσματα ἐφ' ἅπαντα καθόλου τὸν πολιτισμὸν· ἐὰν τούναντίον νοηθῇ ἢ ἐναρμόνιος ἀνάπτυξις τῶν φυσικῶν, διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, ἢ βόρειος Ἀμερικῆ δὲν εἶναι ἀληθῶς πεπολιτισμένη. Ὁ κάτοικος εἶναι ὄλος πράξις, οὐχὶ θεωρία· ὑπερφάνως ἐπιδεικνύεται τοῖς ξένοις τὰς μηχανὰς, καὶ τὰς ἀείποτε νέας ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις του· πάσας τὰς δυνάμεις του καταναλίσκει ὅπως αὐξήσῃ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐημερίαν του· ἀδιαλείπτως ζητεῖ, ἀδιαλείπτως εὐρίσκει· πλήρης ἐλπίδων καὶ θάρρους ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἔργου καὶ οὐδέποτε ἀποραθυμεῖ «ἵνα μὴ ἀπολέσῃ τὸν χρόνον». Καυχᾶται, ὅτι ἐπωφελήθη τὴν νῦν ἑκατονταετηρίδα πλείοτερον τοῦ Εὐρωπαίου, διότι ἀληθῶς ἐκτίσεν τσαυτάς πόλεις, ὅσας ἡμεῖς οἰκίας. Προαισιθάνεται, ὅτι τὸ μέλλον ἔσται ἐπιτυχέστερον τοῦ παρελθόντος. Πικραβάλλει ἑαυτὸν πρὸς ἄλλους, ὧν οἱ θεσμοὶ ἀνέστειλαν τὴν ἐλευθέρην κίνησιν, καὶ ἀναφωνεῖ, ὅτι ἢ Ἀμερικῆ θὰ ἀκμάξῃ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Τῷ ὄντι ὀφείλει ἢ Ἀμερικῆ τὸ μεγαλειότατον τῆς εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῆς θεσμοὺς μάλλον ἢ εἰς τὴν εὐφύην καὶ ἰκανότητα τῶν πολιτικῶν αὐτῆς ἀνδρῶν. Μεγάλαι πράγματα ὑπάρχουσιν ἐκεῖ πάμπολλα, μεγάλοι ἄνδρες ὀλιγίστοι. Οἱ θεσμοὶ τῆς χώρας εἶναι συμπαγέστατοι· σιδηρόδρομοι καὶ τηλεγραφοὶ ἦσαν ἐκ τοῦ μέσου τὰς μεγίστας τῶν ἀποστάσεων· δύο λεπτὰ ἀρκούσιν εἰς τὸν ἠλεκτρισμὸν ὅπως συ-

νάψη τὴν Οὐάσιγκτὼνα καὶ τὸν Ἁγ. Φραγκίσκον. Τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ συγχρόνως¹ καὶ κανονικῶς ἐν πάσαις ταῖς ἀρτηρίαις.

Παρά πᾶσαν τὴν εὐρύτητα τοῦ ἐδάφους του, ὁ Ἀμερικανὸς στενοχωρεῖται ἀγοράζει λοιπὸν κτήσεις ρωσικὰς, ἐποσθαλμιᾷ εἰς τὸ Μεξικόν, τὸ Καναδά, τὴν Κοῦβαν, ἀλλὰ περιμένει νὰ τὰ ἀρπάξῃ ἀναιμωτεῖ. Ὅπου ὁ καρπὸς εἶναι ὄριμος καὶ ἔτοιμος νὰ καταπέσῃ ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἐκεῖ γρηγορεῖ καὶ ὁ Ἀμερικανός, οὐδὲν ἄλλο ποθῶν ἢ νὰ εὐρύνη τὴν πατρίδα του μέχρι τοῦ κόλπου τοῦ Παναμᾶ. Ὅποταν διατρηθῇ καὶ ὁ ἰσθμὸς, τὸ κράτος τοῦτο θὰ ἐξισωθῇ πρὸς ὀλόκληρον ἡπειρον. Ἡ δεσπόζουσα φυλὴ δὲν ἀναστέλλεται πλέον, θάπτον δὲ ἢ βράδιον θὰ ἀποδείξῃ τὴν βόρειον Ἀμερικὴν πατρίδα Λευκῶν, διότι ἑσπεύει μὲν ἐκλείπουσι Μαῦροι, Ἰνδιανοί, Σῖναι, οὐδαμῶς δὲ ὀκνεῖ ὁ Ἀμερικανὸς νὰ ἀποκόπη τὰ σαπρὰ μέλη τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ σώματος. Ἡ θέσις τῆς βορείου Ἀμερικῆς εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων, ὡς συνδέουσα πάντα τὰ κλίματα καὶ τὰ προϊόντα. Μετέρχεται ἅπαντα τῆς ἐμπορίας τὰ εἶδη, ὡς ἡ Ἀγγλία, ἀλλὰ δὲν ἀναγκάζεται νὰ πορίζηται ζάχαρι καὶ ὄρυζιον ἐξ Ἰνδιῆς. Ἐν ταῖς δυτικαῖς πεδιάσι φύεται τοσοῦτος σίτος, ὥστε ἡ Σικάγος κατέστη πρῶτος σιτοβολῶν τῆς ὑψηλῆς. Τὰ ὄρη τῆς εἶναι ἀνεξάντλητος πηγὴ χρυσοῦ. Ἐν Πιτσβούργῃ ὑπάρχει ἀφθονέστατος ὁ σίδηρος, ὡς ἐν Πενσυλβανίᾳ τὸ πετρέλαιον, ἐν Μαρυλάνδῃ τὰ καπνὰ, ἐν Γεωργίᾳ ὁ βάρβαξ, ἐν Λουϊσιάνῃ τὸ σάκχαρι καὶ ἐν Καλιφορνίᾳ πᾶν εἶδος προϊόντος. Ἄλλ' ἐν τῇ θαυμαστῇ χώρᾳ ταύτῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς εὐφυΐας, τῆς φιλοπονίας, τοῦ θάρρους του παράγει πλοῦτον μείζονα αὐτῆς τῆς φύσεως. Ἡ βορείου Ἀμερικῆς εἶναι Ὁμοσπονδία πολιτειῶν, ἣν πρέπει νὰ εὐλαβῆται ὅλος ὁ λοιπὸς κόσμος.¹

[Abendpost].

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ G. Gérard].

Εἶνε ὄντως περιέργον, ὅτι ἀνευρίσκει τις τὸν βάρβαρον τοῦτον νόμον παρά λαοῖς ὅλως διαφορετικοῖς ὡς πρὸς τὸ κλίμα, τὴν φυλὴν καὶ τὴν γλῶσσαν, καὶ ἐν οὐδεμίᾳ πρὸς ἀλλήλους σχέσει εὐρισκομένοις.

Ἡ ἐκδίκησις δὲν εἶνε, ὡς ὑπὸ πολλῶν πιστεύεται, φυτὸν μόνον ἐπὶ τῆς νήσου Κορσικῆς φυόμενον, καθόσον τοῦτο βλαστάνει ἐπὶ τε τῶν χωρῶν τῆς ἀρκτικής Ἀφρικῆς καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κοιλάδων τοῦ Καυκάσου, παρά τε τῷ Ἀραβίῳ ὡς καὶ παρά τῷ ὄρεινῳ Τσερκέζῳ καὶ Κιρκασίῳ.

Καθὺλός τις ἐδολοφονήθη. Ἐὰν ἀφῆκεν υἱὸν μικρᾶς ἡλικίας, τὸ πρῶτον πράγμα ὅπερ διδάσκειται οὗτος παρὰ τῆς μητρὸς του εἶνε τὸ ὄ-

νομα τοῦ δολοφόνου. Μόλις τὸ παιδίον ἀνδρωθῇ, ἢ μήτηρ του ἐγγειοφύουσα αὐτῷ ὄπλον τι τὸν προτρέπει εἰς ἐκδίκησιν διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων ὅλως Σπαρτιατικῶν. « Ὑπάγε νὰ ἐκδικήσῃς τὸν πατέρα σου ».

Ἐὰν ἔχῃ μόνον θυγατέρα κηρύττει ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖ προῖκα δι' αὐτήν, ἀλλ' ὅτι προσφέρει τὴν χεῖρα τῆς νέας, εἰς ἐκείνον ὅστις θέλει φονεύσει τὸν δολοφόνον τοῦ πατρὸς τῆς.

Παρά Κορσικανοῖς ὁ αἰμοσταγὴς χιτῶν τοῦ θύματος διατρεῖται μετὰ θρησκευτικῆς ὄντως εὐλαβείας. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οὗτος ἐκτίθεται ὑπὸ τὰ ἄμματα τῶν τέκνων ἢ ἐν ἄλλειψει τούτων ὑπὸ τὰ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν, ὅπως ἀναζωπυρῆσαι παρ' αὐτοῖς τὸ αἶσθημα τοῦ μίσους καὶ ἐξεγείρει τὸ πάθος τῆς ἐκδικήσεως.

Μόλις τὸ παιδίον ἐνηλικιωθῇ, παραδίδεται αὐτῷ μετὰ εἰδους τινος τελετῆς ὁ τελευταῖος χιτῶν τοῦ πατρὸς του, τοῦθ' ὅπερ καλοῦσι κληρονομίαν αἵματος. Οὐαὶ εἰς τὸν ἀποποιοῦμενον τὴν κληρονομίαν ταύτην, καθόσον παρευθὺς καθίσταται ἐπικατάρατος καὶ ἀτιμάζεται εἰς αἰεὶ.

Μετὰ τὸν φόνον μέλους τινος τῆς οἰκογενείας, οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι συνέρχονται εἰς συνέλευσιν· ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀπ' εὐθείας κληρόνομος, οὗτοι δι' ἀμοιβαίου ὅρκου, ὑποχρεοῦνται νὰ παρακολουθῶσι τὸν φονέα μέχρι τελείας αὐτοῦ ἐξοντώσεως. Ἡ οἰκογενειακὴ τιμὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ εὐλαβοῦς τούτου καθήκοντος, ἢ δὲ πρὸς τοῦτο θηριώδης ἐπιμονὴ χαρακτηρίζει ἰδίως τὸν ὄρεινὸν κάτοικον τοῦ Καυκάσου.

Ἐπερον χαρακτηριστικὸν λίαν ἀξιοσημείωτον ὅπερ εἶνε κοινὸν ἐν τε τῇ Ἀλγερίᾳ καὶ τῇ Καυκάσῳ, εἶνε τὸ δικαίωμα ὅπερ δίδεται εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ νὰ παρεμβάλῃ εἰς τὰς αἱματηρὰς ῥήξεις· συνάμα αὕτη ἔχει καὶ ἕτερον προνόμιον τοῦ νὰ σώζῃ τὸν δυστυχῆ ἐκείνον ὅστις περιμένει ἐξ αὐτῆς τὴν σωτηρίαν του.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἀρκεῖ μόνον νὰ ῥιφθῇ ἀσκεπῆς καὶ μὲ λυτὴν κόμην πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἰσχυροτέρου, ὅπως παρευθὺς τὰ ὄπλα καταπέσωσιν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν μαχομένων.

Ὅσον διὰ τὸ προνόμιον ὅπερ ἔχει, τοῦ νὰ δύναται δηλαδὴ νὰ σώζῃ ἄνθρωπον ἐν κινδύνῳ εὐρισκόμενον, ἀρκεῖ μόνον νὰ τῷ ῥίψῃ τὸν πέπλον τῆς, ὅπως ἐπιτευχθῇ τὸ τοιοῦτον. Ὁ δὲ ἀπειλούμενος καθίσταται ἱερός, ἐὰν διωκόμενος καταφύγῃ εἰς τὸν θάλαμον γυναικὸς τινος ἢ ψάσῃ τὸ ἄκρον τοῦ ἐνδύματός τῆς.

Αἱ Καθὺλαι γυναῖκες εἰσὶ τὸσον ὑπερήφανοι διὰ τὸ δικαίωμά των αὐτό, ὥστε πολλάκις χάριν τούτου θυσιάζουσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐκδικήσεως. Διηγοῦνται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου τὴν διαγωγὴν νέας τινος χήρας παρευρεθείσης εἰς τινα ἐριδα μεταξύ τῶν ἀδελφῶν τῆς καὶ τοῦ φονέως τοῦ συ-

ζύγου τῆς. ῥιφθῆς κατὰ γῆς ὁ ἔνοχος ἐμελλε νὰ ὑποστῇ τὴν ποινήν τοῦ ἐγκλήματός του, ὅτε τῷ ἐπήλθεν ἡ σωτήριος ἐμπνευσις τοῦ νὰ συλλάβῃ τὸν πόδα τῆς γυναικὸς φωνάζων, « Ἐπικαλοῦμαι τὴν ὑποστήριξίν σου, τὴν προστασίαν σου ». Ἡ χήρα τὸν ἐκάλυψε διὰ τοῦ πέπλου τῆς, παρευθὺς δὲ τὰ ἐγχειρίδια κατεβιβάσθησαν ὡς ἐκ μαγείας.

Ἐκτὸς τῶν μερικῶν τούτων περιπτώσεων ὁ Καθὺλος καὶ ὁ ὄρεινός κάτοικος τοῦ Καυκάσου φέρονται ἀνιλεῶς ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ νόμου τοῦ αἵματος. Ὁ Καυκάσιανὸς ἀναπτύσσει ἰσχυρογνωμοσύνην θηριώδη. Παρ' αὐτῷ τὸ μῖσος μεταξύ Μουσουλμάνου καὶ Χριστιανοῦ ἔχει φοβερὰς διαστάσεις. Ἐπὶ τοῦ τάφου ἐκάστου ἀδελφοῦ φρονεθέντος ὑπὸ Χριστιανοῦ, ὁ Μουσουλμάνος θέτει σημεῖόν τι, ὅπερ δὲν ἀποσπᾷ εἰμὴ μόνον ἀφοῦ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τούτου διὰ τοῦ φόνου ἐχθροῦ τινος. Πόσοι ῥῶσοι ἐσφάγησαν ὡς ἐκ τοῦ τοιοῦτου φανατισμοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος αἰῶνος.

Ὅτε δὲ αἰσθάνῃ ἑαυτὸν προσβεβλημένον ἐν τῷ οἰκογενειακῷ του φίλτρῳ, ὅτε ἐκ τῶν οἰκείων τοῦ τις φρονεθῇ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, τότε δὴ τότε ἡ ὀργὴ του ὑπερχεῖλιζει. Καταλαμβάνεται οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ παραφροσύνης. Εἶνε ἄγριον θηρίον, τίγρις αἰμοχαρῆς, διψῶσα αἵματος μέχρι χορτασμοῦ.

Θ. Γ. Γ.

ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ

Ὡς δεῖγμα τῆς τροπικῆς τῶν Ἀσιανῶν γλώσσης παρατίθεμεν, κατὰ τὴν εἰς τὸ Γαλλικὸν μετὰφρασιν τοῦ Πετρούζι, τὸ ἐπόμενον τουρκικὸν ἐπιτύμβιον, ἀναγινωσκόμενον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Τούρκου ναύαρχου Κιουτσούκ-Χουσεῖν-πασσᾶ :

« Ο ΘΕΟΣ ΜΟΝΟΣ ΕΙΝΕ ΑΙΩΝΙΟΣ.

Τὸ πηδάλιον τῆς ὀκιάδος τῆς ψυχῆς του διευθύνθη ὑπὸ τοῦ βραχίονος τοῦ Θεοῦ, τοῦ κοινοῦ ἡμῶν κυβερνήτου, πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ ἄλλου κόσμου. Τὸ πλοῖον τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ἐξόχου τὴν ἰκανότητα, διεκρίνετο ἐν τῷ Τερσ-χανέ, καθὼς ὁ φακὸς εἰς τὴν παρεῖαν νεάνιδος. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὁ ἄνεμος τῆς τύχης, διαρρήξας τὰ ἰστία καὶ συντρίψας τὸ πλοῖον, κατεπόντισεν αὐτὸ εἰς τὸν ὠκεανὸν τῆς θείας ἀγαθωσύνης. Τότε ἤκουσε τὴν ἐξῆς προσταγὴν· « Ἐπάνελθε πρὸς με » προσταγὴν, τὴν ὅποιαν ὁ Παντοδύναμος ἀπευθύνει πρὸς πάντας, ὅσοι διήγαγον ἐδῶ κάτω βίον ἀνεπίληπτον· καὶ διευθύνθη μετ' ἄκρας χαρᾶς πρὸς τὰς οὐρανοὺς σκηνας. Διαβάτα, ἀποστομάτισον τὸν πρῶτον στίχον τοῦ Κουράν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ Χουσεῖν-πασσᾶ. Μάθε δὲ προσέτι ὅτι ποιητῆς τοῦ ἐπιτύμβιου τούτου εἶνε ὁ Βασίφ, ὅστις εὐχεται ὡς ὁ Παράδεισος νὰ ᾖ ἡ αἰωνία του κατοικία ».

Τῷ 1878 ἐφρονεῦθησαν ἐν Ἰνδιίαις 22,881 θηρία.

ΤΙ ΚΟΣΤΙΖΕΙ ΕΝ ΘΩΡΗΚΤΟΝ

Ἐσγάτως ἐν Τουλῶν καθελκύσθη τὸ θωρηκτὸν «Ναύαρχος Duperré». Τὸ πλοῖον τοῦτο εἶνε τὸ μεγαλύτερον τῶν γαλλικῶν πολεμικῶν πλοίων. Τὸ σκάφος αὐτοῦ ἐκόστισε 5,900,000 φράγκα. ὁ θώραξ φρ. 4,800,000 καὶ ἡ μηχανὴ (6,000 ἵππων) φρ. 2,150,000, ἤτοι φρ. 12,858,000.

Ἐὰν εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσὸν προστεθῇ ἡ δαπάνη τῶν ἰστών, τῶν πυροβόλων καὶ τῆς ἐν γένει ἐξοπλισέως τοῦ πλοίου, ὁ «Ναύαρχος Duperré» θὰ κοστίσῃ περὶ τὰ 20 ἑκατομμύρια φράγκων, ἤτοι τὸ ἡμισυ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῆς Ἑλλάδος. **Π

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΔΕΙΗΝΟΥ

Κατ' αὐτὰς ἐξεδόθησαν αἱ ἐξ Ἀλγερίας ἐντυπώσεις γάλλου τινος περιηγητοῦ (κ. de Fontanes), ἀνδρὸς εὐφροσύνου καὶ ὀξυνοστάτου. Ἐξ αὐτῶν ἀποσπῶμεν τὴν νοστιμωτάτην ἱστορίαν τοῦ δειπνοῦ μαραβούτου τινός, ἱερέως Μωαμεθανοῦ.

Ὁ Μαραβούτης οὗτος, ἀνὴρ πλουσιώτατος, ἔλαβεν εἰδῆσιν ἡμέραν τινα ὅτι ἐρχεται εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ὁ γάλλος στρατηγὸς μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του. Καλέσας παρευθὺς τὸν μάγειρόν του τῷ εἶπε.

— Μουσταφᾶ μεγάλην τιμὴν μάς κάμνει ὁ στρατηγός· θέλω λοιπὸν νὰ εὕρῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ εὐλογημένου υἱοῦ τοῦ Ἀλλάχ, φιλοξενίαν ἀξίαν τῆς τάξεώς του καὶ τῆς φήμης μου. Τοῦτο μόνον μ' ἀνησυχεῖ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν εἶνε συνεθισμένοι εἰς τὰ ζύλινα πινάκια, αὐτοὶ θέλουσι πινάκια πολυτελέ. Τρέξε λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν εἰς τοῦ γάλλου ἐμπόρου καὶ ἀγόρασε ὅ,τι μάς χρειάζεται καὶ ὅ,τι ἐξοδεύσης ἐξοδευσε, καὶ κύτταξε μὴ κάμῃς συμφωνίας.

Τὴν ἡμέραν τοῦ δειπνοῦ ὁ στρατηγὸς μετὰ τῆς ἀκολουθίας του ἐκάθησε κατὰ γῆς ἐπὶ βαρυτίμου τάπητος· μετ' οὐ πολὺ δὲ εἰσῆλθε θεράπων κομίζων τὸ πρῶτον φαγητόν.

Ὁ στρατηγὸς μόλις κατέστειλε θορυβώδη καγχασμόν, οἱ ἀξιωματικοὶ δάκνοντες τὰ χεῖλη των κατώρθωσαν νὰ μὴ ἀνακαλυφθῶσι γελῶντες. Ἄλλὰ διατί; τί εἶδον; τὸ φαγητόν περιείχεται ἐν ἀγγεῖῳ ἐκ λευκῆς πορκελάνης σχήματος σφαιροειδοῦς ἔχοντος μίαν καὶ μόνην λαβὴν, ἐκ τῶν ἀγγείων ἐκείνων, ἅτινα ἐν Εὐρώπῃ εἰς ἐναντίαν ὅλως χρῆσιν εἶνε προσωρισμένα.

Καὶ τὸ δεύτερον φαγητόν ἦλθεν ἐν ὁμοίῳ ἀγγεῖῳ ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τρίτον καὶ τὰ λοιπά. Ὁ Μαραβούτης βλέπων τὰ ἀγγεῖα ἐξήστραπεν ὑπὸ χαρᾶς καμαρόνων διὰ τὴν ἐκτακτὸν ταύτην πολυτελείαν.

— Στρατηγέ, εἶπεν εἰς τὸν γάλλον, ἀπρηξίτε διὰ τὴν πολυτελείαν μου ταύτην, ἀλλὰ διὰ νὰ

σας υποδεχθῶ ἀλλὰ φράγκα ἕκαμα θυσίαν, δὲν ἐκύτταξα ἐξοδα.

Εὐνόητον εἶνε τί συνέβη. Ὁ Μουσταφᾶς ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδὼν ἐν τῷ γαλλικῷ καταστήματι τὰ ἀγγεῖα περὶ ὧν ὁ λόγος, ἐξεπλάγη διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτῶν, ὧν ἡ χρῆσις ἦτο ἄγνωστος ἐν Ἀφρικῇ. Ὁ γάλλος ἔμπορος μετὰ χαρᾶς βλέπων ὅτι ἔμελλε νὰ ἀπαλλαγῇ ἐμπορεύματος κακοπωλήτου, ἐβεβαίωσε τὸν Μουσταφᾶν ὅτι ὅσοι Εὐρωπαῖοι ἀγαπῶσι τὴν πολυτέλειαν κενόνοσι τὰ φαγητὰ τῶν ἐξαιρετικῶς εἰς τοιαῦτα ἀγγεῖα. Πεισθεὶς ὁ Μουσταφᾶς καὶ βλέπων ἐπιδοκιμαζομένην τὴν ἐκλογὴν του, ἀπῆλλαξε τὸν ἔμπορον ἀγοράσας πάντα τὰ ἀγγεῖα, ὁ δὲ Μπραβούτης ἠσθάνθη ἄρρητον ἀγαλλίασιν νομίζων ὅτι ὑπεδέξατο τὸν γάλλον στρατηγὸν συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁ δὲ στρατηγὸς γελῶν μετὰ ταῦτα ὁσάκις ἐνεθυμειτο τὴν ἐστίασιν ταύτην, ἐπανελάμβανε ἀτὸ καλὸν εἶνε ὅτι ἦσαν ἀμεταχειρίστα!..»

Γνώμη καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωηιοῦ.]

266.

Ἀπατάται ὁ νομίζων, ὅτι μόνον τὰ σφοδρὰ πάθη, ὅσα εἶναι ἡ φιλοδοξία καὶ ὁ ἔρωσ, κατανακῶσι τὰς λοιπὰς τῆς ψυχῆς ὁρμάς, διότι ἡ νωθρότης, καὶ μολονότι εἰς ἄκρον μαλθακῆ, πολλάκις πάντων κατισχύει. Ἐπηρεάζει πᾶσαν τοῦ ἀνθρώπου πρόθεσιν καὶ πᾶσαν ἐπιχείρησιν αὐτοῦ βιωτικὴν, κοιμίζουσα τὰ ἐλαύνοντα αὐτὰς πάθη καὶ ἀδῆλως καταφθεύουσα τὰς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν χρεῖωδεις ἀρετάς.

267.

Ἡ προθυμία, μεθ' ἧς πιστεύεται τὸ κακὸν καὶ πρὸ τῆς ἀκριβοῦς ἐξετάσεως, ἐνδειξις εἶναι καὶ τῆς ὑπεροψίας καὶ τῆς ῥαθυμίας τῆς ἀνθρωπίνης. Παραδεχόμεθα δὲ τὴν ἐνοχὴν τοῦ κατηγορουμένου καὶ δὲν θέλομεν νὰ κοπιᾶσωμεν πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ ἐγκλήματος.

268.

Δὲν δεχόμεθα κριτὰς οὐδὲ τῶν ἐλαχίστων ἡμῶν συμφερόντων, στέρομεν δὲ προθύμως τὴν περὶ τῆς ἡμετέρας φήμης καὶ τῆς ἡμετέρας δόξης κρίσιν τῶν ἀνθρώπων, τῶν πρὸς ἡμᾶς ὑπαντιῶν ἢ ζήλοτυπίας, ἢ προλήψεως, ἢ ἀγνοίας ἐνεκεν. Ἐπιζητοῦμεν δὲ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν γνώμην αὐτῶν, κατὰ μυρίους τρόπους ῥιψοκινδυνεύοντες καὶ τὴν ἡμετέραν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ζωὴν ἡμῶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Φλόαρος δικηγόρος ἐπὶ πολλὰς ὥρας ὑπεραπίεζτο ἀδεξίως ἐν τῷ δικαστηρίῳ πελάτην του τινά. Αἰφνης κατέπεσεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῶν δικαστῶν δελτίον, ὅπερ ἀνοίξας ὁ πρόεδρος δὲν

ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα, ἀνέγνω δὲ μεγαλοφώνως πρὸς διάχυσιν τοῦ ἀκροατηρίου· «Ὁ κατηγορούμενος παρακαλεῖ τὸ δικαστήριον νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸν χρόνον τῆς φυλακισείας του τὰς ὀκτὼ ὥρας, ἃς ὁ δικηγόρος του ἐδαπάνησε πρὸς ὑπεράσπισίν του.»

Ἐν μικρῷ τινι ἐστιατορίῳ, νέος τις ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν διευθυντήν.

«Εἰς τὸν κατάλογον βλέπω: Ὁμελέττα δύο αὐγῶν, 50 λεπτά.

— Μάλιστα, κύριε, ἔχετε δίκαιον.

— Ἐγὼ λοιπὸν ἐφαγα δύο αὐγὰ βραστά καὶ μου ζητεῖτε 75 λεπτά. Πῶς συμβαίνει τοῦτο;

Ὁ διευθυντὴς μετὰ τινος ψυχρότητος καὶ ἀδιαφορίας.

« Διότι, κύριε, πρέπει νὰ εἰξεύρετε ὅτι διὰ τὰ βραστά αὐγὰ χρειάζονται αὐγὰ φρέσκα.

ΑΙΗΘΕΙΑΙ

* * * Ὡς βαθύ χροῦμα, οὐ τινος μία σταγὼν ἀρκεῖ νὰ χράνῃ μεγάλην ποσότητα καθαροῦ ὕδατος, διοχετεύεται καὶ ὁ φθόνος ἀπὸ τῆς καρδίας εἰς ὅλον τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ ἰδιοκτήτης τῆς *Εἰκονογραφημένης τοῦ Λορδίνου ἐφημερίδος* κ. Ingram εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὴν πρώην αυτοκράτειραν Εὐγενείαν νὰ τῇ ἀποστείλῃ τὸ σχέδιον τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐφρονεῖτο ὁ υἱὸς αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ εἶνε καὶ βουλευτὴς ἦλθεν εἰς τὴν Βουλὴν ἔχων ὑπὸ μάλης τὰ δοκίμια τῆς ἐφημερίδος του, ἧς τὰς εἰκόνας ἰδόντες οἱ συνάδελφοί του συνεχάρησαν αὐτῷ. Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι δὲν εἶχεν ἔτι ἀναγνώσει καὶ τὸ κείμενον. Εὐνόητος δ' εἶνε ἡ ἐκπληξίς αὐτοῦ ὅτε τῷ παρατήρησέ τις ὅτι ὁ συντάκτης του ἐπεξηγῶν τὰς εἰκόνας εἶχεν γράψῃ ὑβριστικώτατον ἄρθρον κατὰ τῆς ναπολεοντίου δυναστείας. Τί ποιητέον; Ἦτο πλέον ἀργὰ καὶ τὸ φύλλον ἐξετυποῦτο ἤδη, ὡς ἐπίμετρον δὲ τῆς ἀτυχίας, εἶχον ἀποσταλῆ δοκίμια καὶ εἰς Χισελχούρστ πρὸς τὴν αυτοκράτειραν. Ὁ κ. Ingram ἐντὸς ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας κατόρθωσε νὰ προφθάσῃ τὰ εἰς Χισελχούρστ κοιμίζόμενα φύλλα καὶ νὰ παραγγείλῃ τὴν διακοπὴν τῆς τυπώσεως, καταστραφέντων 140,000 φυλλαδίων τῆς πολυσελίδου ταύτης *Εἰκονογραφημένης ἐφημερίδος*. Τὸ μεσονύκτιον ὁ κ. Ingram συνέταξεν αὐτὸς τὸ κείμενον τῆς ἐφημερίδος του, τὴν 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον παρεδόθη ἡ ὕλη εἰς τοὺς στοιχειοθέτας οἵτινες εἰργάσθησαν μέχρι τῆς πρωίας. Ἀνηγγέλθη δὲ διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι ἐνεκα αἰφνιδίως βλάβης τοῦ μηχανικοῦ πιεστηρίου ἡ ἐκδοσις τῆς *Εἰκονογραφημένης τοῦ Λορδίνου ἐφημερίδος* θὰ ὑστερήσῃ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας.

Ὁ Μ. Ἀνατολικός, τὸ τεράστιον τὸ με-

γεθος ἀτυμπλουν, ἠγοράσθη ὑπὸ τινος ἑταιρίας, ὅπως μεταφέρῃ σφάγια ἐκ Τεξᾶς τῆς Ἀμερικῆς εἰς Λονδίνον. Ἀπὸ ὑποστῆ διορθώσεως, ὑπὲρ ὧν θὰ δαπανηθῶσι περὶ τὰ 2 1/2 ἑκατομμύρια φρ. ὑπολογίζεται ὅτι θὰ χωρῇ 2,200 βόας καὶ 36 χιλιάδας πρόβατα.

Ἐν τῶν μεγίστων ἐπιχειρημάτων ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἑκατονταετηρίδι, εἶνε ἡ δι' ὄχουτοῦ ἐνωσις τῆς Ἀζοφικῆς θαλάσσης μετὰ τῆς Κασπίας, δι' οὗ θὰ ἀνοιχθῇ θαλασσία ὁδὸς, ἀγούσα ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας. Ἡ ἀπαιτούμενη δαπάνη ὑπελογίσθη, ὑπὸ ἐπισημονικῆς ἐπιτροπῆς διορισθείσης ὑπὸ τῆς ῥωσικῆς κυβερνήσεως, εἰς 50 ἑκατομ. ρουβλίων.

Τὸ ἀρχαιότατον σύνταγμα τοῦ αὐστριακοῦ ἱππικοῦ εἶνε τὸ ὄγδοον τῶν δραγόνων. Τὸ σύνταγμα τοῦτο ἐνεκεν τῆς γενναιότητος, ἣν ἐπεδείξατο ἐν ἔτει 1619, ἀπολαύει ἕκτοτε ἐξαιρετικῶν προνομίων. Ὅσάκις εὐρίσκειται ἐν Βιέννῃ δύναται νὰ διέρχεται διὰ τῆς αὐλῆς τῶν ἀνακτόρων παινιζοῦσης τῆς μουσικῆς καὶ με ἀναπεπταμένως τὰς σημαίας, εἶτα δὲ νὰ στρατοπεδεύῃ ἐπὶ τῆς πρὸ τῶν ἀνακτόρων πλατείας καὶ νὰ στρατολογή αὐτόθι ἐλευθέρως ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας· ὁ δὲ ἀρχηγὸς του δικαιούται νὰ καταλύῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ νὰ παρίσταται ἀπρόσκλητος ἐνώπιον τοῦ αυτοκράτορος. Ὅσάκις στρατιώτης τις τοῦ προνομιοῦχου συντάγματος καταδικασθῇ εἰς θάνατον, ἡ ποινὴ δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ, ἐὰν μὴ μετατεθῇ προηγουμένως εἰς ἕτερον σύνταγμα.

Ἀπεβίωσεν ἐσχάτως ὁ γάλλος ἀρχιτέκτων Viollet-Le-Duc, οὗ τινος τὰ συγγράμματα πολλάκις ἐβραβεύθησαν παρὰ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας θεωροῦνται δὲ σήμερον κλασικὰ ἔργα. Ἐπίσης ἀπεβίωσε καὶ ὁ διάσημος ὑψίφωνος Roger, ὁ θαυμαστὴς ἄλλοτε εἰς πάντα τὰ μεγάλα θέατρα τῆς Εὐρώπης. Ἐν Λονδίῳ δὲ ἀπεβίωσεν ὁ κ. Λῶσον, εἰς τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς ἐφημερίδος «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» καταλιπὼν περιουσίαν ἐξ ἐνὸς ἑκατομμυρίου λιρῶν στερολινῶν. Ὁ Λῶσον ἐκέρδαινε κατ' ἔτος ὡς κύριος μέτοχος τῆς ἐφημερίδος ταύτης ὄγδοήκοντα χιλιάδας λιρῶν στερολινῶν! Ὁ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» ἐγένετο ἀπὸ μικροῦ μέγας ἐντὸς ὀλίγου χρόνου.

Ἐν τῇ ἐν Μονάχῳ διεθνεῖ καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει ἐξέχουσι ὡς πρὸς τὴν ζωγραφικὴν τὰ ἔργα τῶν Γάλλων, ἅτινα ὑπὸ πάντων ἐπαινοῦνται ὡς ἐμμεῖναντα εἰς τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀρχαίας σχολῆς. Ἡ νέα γερμανικὴ σχολὴ τούαντιόν κατηγορεῖται ὡς καταβιβασθεῖσα εἰς ὑπερβολικὴν πραγματικότητα (realismus). Ἐν τῇ γλυπτικῇ ὑπέρτεροι ἀνεδείχθησαν οἱ τοῦ Κανόβα συμπατριῶται Ἴταλοί, ὧν τὰ ἔργα διακρίνει λεπτότης ἅμα ἐργασίας καὶ φυσικότης· προστιθεμένης δὲ τῆς ἀρετῆς τοῦ μαρμάρου τῆς Καράρας, καθίστανται τὰ ἔργα τῶν ἀμίμητα. Ἐκ τῶν ἀ-

πονεμηθέντων 18 χρυσῶν μεταλλίων, πέντε ἔλαβον γάλλοι καλλιτέχναι.

Ἡ οὐγγρικὴ κυβερνήσις ἠγόρασεν ἀντὶ 195,000 φράγκων ὡς ὄχεα τὸν περίφημον ἵππον τοῦ κόμητος Λαγρὰνζ «Βερνέιλ», ὅστις ἐκέρδισε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη περὶ τὰς 250,000 φράγκων εἰς τὰ γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ ἵπποδρόμια.

Ἠρξάτο τέλος ἡ πρακτικὴ χρησιμοποίησις τοῦ τηλεφώνου. Ἐταιρία ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφευρετοῦ Ἐδισσῶνος ἔλαβε τὴν ἀδειαν νὰ εἰσαγάγῃ ἐν Παρισίοις τὴν διὰ τηλεφῶνων συγκοινωνίαν. Ἀπὸ τοῦδε ἀντὶ μικροῦ μνησκίου τέλους θὰ δύναται τις νὰ συνδιαλέγηται ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τῆς πόλεως εἰς τὸ ἕτερον. Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Φιγαρώ», ἦνωσεν ἤδη τὰ ἀνά τὴν πόλιν διάφορα γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος διὰ τηλεφῶνων· προσεχῶς δὲ θὰ ἐνωθῶσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ διάφορα ἀστυνομικὰ τμήματα.

Ὁ περίφημος δαμαστὴς θηρίων, ὁ μαῦρος Δελμόνικος, ἀφίχθη εἰς Φιλαδέλφειαν τῆς Ἀμερικῆς. Ἀλλά, καίτοι καθ' ἑκάστην ἐπάλαμι κατὰ τῶν θηρίων μετ' ἀπαρμιλλοῦ δεξιότητος καὶ τόλμης, ὁ κίρκος ἔμενε σχεδὸν κενὸς καὶ ὁ δαμαστὴς περιῆλθε μετὰ τινος ἡμέρας εἰς δεινὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας. Τότε ἐπενόησε τὸ ἐξῆς τέχνασμα. Μίαν πρωίαν εἰς πάσας τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ἐτοιχοκολλήθησαν μεγάλαι προκηρύξεις ἀγγέλλουσαι διὰ πομπῶδων φράσεων ὅτι τὴν ἐπαύριον ὁ Δελμόνικος ἔμελλε νὰ κατασπαρχθῇ ὑπὸ τῶν θηρίων. Κατὰ τὴν ὠρισμένην ὥραν 6,000 θεαταὶ συνέρρευσαν εἰς τὸν κίρκον καὶ ἡ εἰσπραξίς ὑπερέβη τὰς 40,000 φράγκα. Εἰς τὸ μέσον ἐτέθη ὑπερμεγέθης σιδηροῦς κλωβός, ἐν ᾧ τὰ πειναλέα θηρία ἐβρυχῶντο φοβερῶς. Μετὰ μικρὸν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ κίρκου ἀντήχησε κραυγὴ φρίκης. Δύο ὑπνέται, ἐμφανισθέντες, ἐρρίψαν ἄνωθεν εἰς τὸν κλωβὸν τὸν Δελμόνικον καὶ εὐθὺς τὰ θηρία, λέοντες καὶ τίγρεις καὶ παρδάλεις, ὤρμησαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ μετὰ μικρὸν ἐκ τοῦ δαμαστοῦ δὲν ὑπελείπετο οὔτε ἴχνος. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἐν τῷ κίρκῳ ἐπεκράτει ἀπεριγράφτος σύγχυσις. Αἱ γυναῖκες ἐπιπτον λιπόθυμοι, τὰ παιδία ἔκλαιον, οἱ ἄνδρες ἐφευγον. Ἀλλ' ὁ Δελμόνικος, κεκρυμμένος ὀπισθεν στήλης, ἐγέλα καὶ ἔτριβε περιχαρῆς τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τοῦ στρατηγήματός του. Ὁ μαῦρος ὁ ριφθεὶς εἰς τὸν κλωβὸν ἦτο ἀνδρείκελον πλήρες ὠμοῦ κρέατος καὶ ἀλάντων. Ὅτε τὸ δημόσιον ἀνεκάλυψε τὴν ἀπάτην, παρωργίσθη καὶ ὀλίγου δεῖν ἐρρίπτε πράγματι τὸν Δελμόνικον βορὰν εἰς τὰ θηρία. Ἀλλ' εὐτυχῶς παρενέβη ἡ ἀστυνομία καὶ ἡ αἰματηρὰ τραγωδία ἔληξεν ἐν μέσῳ γενικοῦ γέλωτος.

Κατ' αὐτὰς ἀπεβίωσεν ἐν Λονδίῳ ὑπερογδοκοντούτης ὁ περίφημος βιβλιοπώλης Λόγκμαν, ἐκδοὺς σὺν τοῖς ἄλλοις τὰ ἔργα τοῦ Μ-

κώλεϋ. Περί αὐτοῦ γράφει ὁ διάσημος Ἄγγλος ἱστορικός ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του «Σήμερον μ' ἐπεσκέψθη ὁ Λόγκμαν καὶ μοι ἀνήγγειλεν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα νέα ἐκδόσεις τῆς ἱστορίας μου. Τὸ πρᾶγμα ἔχει τὸ θαυμάσιον. Ἐν δικαστήματι δέκα ἐβδομάδων ἐπωλήθησαν 26,000 ἀντίτυπα. Δὲν θ' ἀπορήσω ἐὰν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὸ ἐκ τοῦ βιβλίου μου καθαρὸν κέρδος ἀνέλθῃ εἰς 20,000 λίρας στερλίνας. Ὁ Λόγκμαν, μὴ ἠξέυρων τί νὰ κάμῃ τὰ ἀπαύστως εἰσφέροντα χρήματα, μοι ἐπρότεινε νὰ παραδώσῃ αὐτὰ ἀπὸ τοῦδε καὶ οὐχὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ὡς συνεφωνήθη ἐν τῷ συμβολαίῳ, εἰς τὸν τραπεζικὸν μου πρᾶγματι δὲ κατέθεσεν εἰς τὸ τραπεζικὸν κατὰστημα τοῦ Οὐίλλιαμς εἰς πίστιν μου ἑντάλλα 20,000 λιρῶν. Τοιαύτη συναλλαγή εἶναι πρωτοφανὴς εἰς τὰ χρονικά τῶν βιβλιοπωλείων. Ὁ τραπεζίτης μου ἔμεινεν ἐκπληκτος καὶ ὅτε ἀπῆλθον εἰς τὸ Ἄστυ, ὅπως δώσω διαταγὰς περὶ διαθέσεως τῶν χρημάτων, μὲ συνεχάρη θερμότατα. Εἶχον μεγάλην ὄρεξιν ν' ἀπέλθω πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν καὶ νὰ συνυπογράψω εἰς τὸ προσεχὲς δάνειον». Ἡ ἐπιτυχία ἐξηκολούθησε. Τὸ φθινόπωρον ὁ Λόγκμαν ἐμέτρησεν εἰς τὸν Μακώλεϋ ἑτέρας 6,000 λίρας καὶ ἐν συνόλῳ μόνον ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπωλήθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1866 ὑπὲρ τὰ 150,000 ἀντίτυπα τῆς θαυμαστῆς ἱστορίας, ὁ δ' εὐτυχὴς αὐτῆς συντάκτης ἐκέκδησεν ἐν συνόλῳ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατομμύριον φράγκων.

Ἐν ταῖς σφαίραις τῶν Ἀσκληπιδῶν τῆς Αὐστρίας, γράφει ἡ «Κλειώ», περιάδεται ἀπὸ τριῶν ἐβδομάδων φήμη τις, ὅτι δηλαδὴ εὗρηθη τὸ προσφορώτατον ἀλεξιτήριον φάρμακον τῆς φθίσεως. Ὁ ἐν Ἰνσβρῦκῃ τῆς Τυρολίδος καθηγητῆς τῆς κλινικῆς Κ. Ροκιδάνσκη, ἐφεῦρεν ἀλεξιτήριον τῆς φθίσεως φάρμακον, ὅπερ μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας ἐφήρυσεν εἰς τινὰς τῶν παρ' αὐτῷ νοσηλευομένων. Τὸ θαυμάσιον ἱατρικὸν εἶνε τὸ λεγόμενον *Natrium Benzoicum* ἐν ἀναλύσει πάντα τοῖς ἑκατόν, εἰσπνεύμενον ὑπὸ τοῦ φθισιῶντος ἐπὶ ὥραν ὀλόκληρον δις τῆς ἡμέρας. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι, ἅμα τῷ πρώτῳ ἀκούσματι, πολλοὶ ἀπῆλθον εἰς τὸ μέσον ὅπως ἐκφράσωσιν ἀμφιβολίας, ἢ ὅπως ἀντιποιήσωνται αὐτοὶ τῆς τιμῆς τῆς πρώτης εὐρέσεως. Ὁ ἐν Γρεισφάλδῃ ὑψηγῆτης Μάξ Σχύλλερὸς διατείνεται, ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ποιεῖται διὰ τοῦ *Natrium Benzoicum* ἀνάριθμα πειράματα ἐπὶ ζώων, ἀνεκρίνωσε δὲ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ διενεργηθεισῶν εἰσπνεύσεων διὰ στόματος καὶ διὰ τοῦ τύπου, ἐν δημοσίαις παραδόσεσι καὶ δὴ καὶ ἐν τῷ «Ἀρχεῖῳ τῆς παθολογίας» τοῦ Κλέβερ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Οἱ δυσπιστοῦντες πάλιν ἐδημοσίευσαν ἐν τῇ βιενναίᾳ «Ἰατρικῇ Ἑφημερίδι» τάδε. «Ἐν ἅπασι τοῖς τμήμασι τοῦ καισαροβασιλικοῦ γενικοῦ νοσοκομείου μεγάλη παρατηρεῖται κίνησις ἐπὶ τῷ θαυμα-

τουργῷ κατὰ τῆς φθίσεως φαρμάκῳ τοῦ ἐν Ἰνσβρῦκῃ καθηγητοῦ Κ. Ροκιδάνσκη. Νυκτὸς καὶ ἡμέρας διενεργοῦνται ἐν ἑκάστη αἰθούσῃ τῶν ἀσθενούντων εἰσπνεύσεις τοῦ *Natrium Benzoicum*, ἀλλ' ἔως τῆς ὥρας ταύτης κατὰ δυστυχίαν ἀνευ τινός, οὐδὲ μικροῦ αἰσίου ἀποτελέσματος. Ἴσως δὲ εἶναι ἀκριβῶς γνωστὴ ἡ μέθοδος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ φαρμάκου ἴσως δὲ λανθάνει ἄλλοθί που τὸ αἷτιον τῆς ἀποτυχίας. Ἐν τούτοις περιμένομεν, ἄχρις οὗ φανερωθῶσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνταῦθα ἐνεργουμένων ἀκριβέστατων παρατηρήσεων. Ὅ,τι εἶναι δυνατόν ἐν Ἰνσβρῦκῃ, πρέπει νὰ καταστῇ δυνατόν καὶ ἐν Βιέννῃ, καθ' ὅσον ἀνεπιτρεπτεῖ παρῆλθον οἱ χρόνοι τῶν θαυμάτων, καὶ ἂν ταῦτα ἐξαγγέλλονται ἀπὸ χώρας ἀνεκὰθεν διαπρεψάσης ἐπὶ καθολικῇ εὐσεβείᾳ».

Πολλοὶ τῆς Εὐρώπης παρετήρηθη ὅτι ἡ θνητότης παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις εἶνε πολλῶ μικροτέρα ἢ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς. Τούτου δὲ αἷτιον φαίνεται ἡ μεῖζων ἐγκράτεια καὶ οἱ πρόνιοι γάμοι.

Οὐδεὶς ἄγνοεῖ ὅτι αἱ χελῶναι εἶνε ζῶα μακροβιῶτατα, ἀναφέρονται δὲ τινες ζήσασαι δύο ὅλους αἰῶνας. Νέα περὶ τούτου ἀπόδειξις ἐβεβαιώθη τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἐν Φλωρίδι. Γεωργὸς τις συνέλαβεν ἐν τῷ ποταμῷ Ἀγίῳ Ἰωάννῃ χελώνην πελωρίαν ἡλικίας δύο ἑκατονταετηρίδων, ὡς ἐδείκνυεν ἡ ἐπὶ τοῦ ὀστράκου αὐτῆς ἐγγεγραμμένη ἐπιγραφή «Συνελήθη τῷ 1700 ὑπὸ Ἐρνάνδου Γομέθ ἐν τῷ ποταμῷ Σεβαστιανῷ, μετεκομίσθη δὲ ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν εἰς Ματανζᾶς καὶ ἐκείθεν εἰς τὸν Μέγαν Βεκιβαν». Μέγας δὲ Βεκιβας ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι ὁ ποταμὸς Ἅγιος Ἰωάννης. Τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην οἱ Ἰσπανοὶ κατεῖχον ἐτι τὴν Φλωρίδα, ἣν παρεχώρησαν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῷ 1824. Ὁ γεωργὸς δείξας πρῶτον εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους τὸ εὐρημά του ἐχάραξεν ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπιγραφὴν ἑτέραν φέρουσαν τὸ ἔτος 1879 καὶ ἀπέλυσεν εἰς τὸν ποταμὸν τὴν μαθουσάλειον χελώνην.

Εἰς Ἀναγνωστῆς

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Καθ' ἑκάστην γίνεται καὶ ὁμοῦ εἶνε ἀποπώτατον καὶ βλαπτικώτατον νὰ ἀναγινώσκῃ τις ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ. Ἐπιφανὴς ὀφθαλμιατρός λέγει ὅτι ἡ ἀνάγνωσις ἐν τῇ τρεχούσῃ ἀμάξῃ ἐπιφέρει τὴν παραλυσίαν τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου καὶ τάχιστα ἄγει εἰς τὴν τύφλωσιν, ὡς συνέβη πολλὰκις δυστυχῶς μέχρι τοῦδε. Ἀπέχετε λοιπὸν πάσης ἀναγνώσεως καὶ διασκεδάσετε εἴτε καθ' ἑαυτοὺς σκεπτόμενοι, εἴτε συνδιαλεγόμενοι μετὰ τῶν συνοδοιπόρων ὑμῶν ἐὰν εἴς εἶνε γνώριμοι ἀλλὰ μὴ ἀνοίγετε ποτὲ μήτε βιβλίον μήτε ἐφημερίδα, ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ ἔχητε ὀφθαλμοὺς ὑγιεῖς.